

پروڈی چاپ کرنا کتبیا
بین یوزیلا زہرنا PDK / لقا ۱

۲

ژہہ لبہ ستین نہ حمہ دی خانی

کومکرن و توپژانندن

اسماعیل بادی

- * ژ هه لبه ستين نه حمه دي خاني
 - * كۆمكرن و تويزاندين: اسماعيل بادي
 - * تيبليدان : كومپيوتهر گاره
 - * ده رهيتنانا هونه ري: محمد ملا حمدي
 - * بهرگ: عصام حجي طاهر
 - * په يكه ر: هونه رمه ند رشيد علي
 - * چاپخانه (هاوار)
 - * چاپا يه كتي - دهوك / ١٩٩٦
-

په يقه ك.

تورئ كلاسيكي يئ كوردي، دهريابه كه و پري دري و مهرجانه. روز بو روزئ مه له شان
دقئ دهريايئ دا مشه دبن و دشين خوبگه هيننه كويراتي يا وي و دري و مهرجانان رئي
بيننه دهه، پشكهك ژ شان دري و مهرجانان؛ ناف و بهرهمئ شاعرو مللهت پهروهه و
زانايئ موزن (نه حمه دئ خاني) يه.

دهمئ هم ل سهر ليثيئ دهريايئ راوهستيائين و چاخي مه ل مه له شانان و دري و
مهرجانان، هم شيائين يئن خاني بدهينه لايه كي و ب قي رهنگي كوم بكه ين، چنكي تا
نوكه ب درستي دري و مهرجائين وي، نانكو (ديوانا هه لبه ستيئ نه حمه دئ خاني) نه هاتي
يه چاپكرن، هه ر چنده زلايي هندهك سهيدا و خه مخورين شعرا كلاسيكي فه بزاف يئ
دهاتينه كرن ژبو كومكرن و به لافكرنا وان هه لبه ستان، وهك سه يدايي هئرا (د. مسعود
مصطفى كتاني) د نامه يه كي د ل روزا ۲۹-۸-۱۹۹۰ اي بو من فرئ كرى و تيدا
دبيژيت: «من بيت درست كرين بو چاپكرني كو نيزيكي (۱۳) پارچه شعرا نه» (۱).

ههروهسا هئرا (فههاد شاكه لي) ل بهره هه لبه ستيئ خاني چاپ ب كهت كوژ

دهستقیسه کا کہ فن ل بن ہژمار (۳۶) ب ناغی (مجمعا غزلیاتید شعرایتد کرمانجا) ل
 گہنجینہ یا گشتی یا م.ی. سالتیکوف شیدرن ل لینینگرادی، ژ (۷۰) ہفتی بہرہ را
 پیک ہاتی یہ و ب دست خہ تی مہلا مہحموودی بایہ زیدی یہ و (۲۵) بیست و پینج
 ہلبہستین خانی تیدا ہنہ و رہنگہ ہر ئەف ہلبہستہ بن دگہل ہندہ کیتن دیتر، ژ بلی
 کوہیژا (مہلا عبداللہ مہلا رەشید) ل سوربایی پەرتوکەک ب تیپتین لاتینی ب تایپی
 چاپکری یہ و دانہ یا وی ل نک مئە کوژ (۹) نہہ پارچہ ہلبہستان پیک ہاتی یہ (۲).
 ل دویف شیانیین خو، لقیژہ ئەم شیاین (۲۰) بیست پارچہ ہلبہستین (خانی) کوم
 ب کہین و دگہل ژتدہ رین ژیک بە لاف ب توژیئینینہ فہ، کو ہندہک جارہ کی بہ لاف بووینہ
 و ہندہک ژی گہلەک جاران.

اسماعیل بادی

دھوک/۱۹۹۵ئ

-
- (۱) د نامہ یی دا دکتور خویا دکەت کوہیژا (شعبان مزیری) ژی ل بہر بوو ب فی کاری را ب بیت و
 دکتور وان ہلبہستین کو مگری ب دە تی.
- (۲) سویاسی یا ہیژا (تھسین ابراہیم دۆسکی) دکەم کو دانہ یا وی پیشکیژی من کسری یہ.

نہ حمدیٰ خانی ..

زیان و بہرہم

ئهحمده دئی خانى، ئيكة ژ سهركيش و هوستايين قههاندنئ، ئيكة ژ كورد پهروهرو
خه مخورين ملله تى، ئه و بوويه بهرى سئ سه د سالا گوئي:

گهردئ هه بـ رـا مـه ئـى تـفـاقـه كـ
ئـى تـكـرـا بـكـ رـا مـه ئـنـقـى اـده كـ
رۆم و عه ره ب و عه جهم ته مامى
هه ميان ژ مه را دكر غولامى

ل دور ئئ چهن دئ و دلسوزى يا خانى بو ملله تئ كورد، هيژا محمد امين بوز ئارسلان
كو نقشيه ره كئ كورده، داخواز كر سالا ۱۹۹۵ ئ ب بيته سالا (ئهحمده دئ خانى و مه م
زئني)، له ورا په يكه رين خانى هاتنه درستكرن و به ره هئى هاته كرن كر ميه ره جانا خانى
بيته كرن و ل رۆژا ۲۰-۶-۱۹۹۵ ئ ل پارتيژگه ها دهوكئ نهف چهنده هاتنه نه نجامدان.

* * *

(خانى) شاعري ب ناث و دهنگ، زانا و شههسواري كوردي پر ههست و شيان،
ئيكة ژ وان كه سئبن بانگئ ئيكرتنئ داي و ههردهم هيئى و ئومئيدئين وي ئه و بوون
ملله تئ كورد بين ئيكرتنئ بيت، ههروهسا د ژيانا خودا شيا جهه كئ تايبهت د ناث
ملله تئ خو و جيهانئ دا پهيدا ب كهت.

(خانى)، ناثئ وي ئهحمده، كورئ ئلياسئ كورئ روسته م بهگئ خانى يه، كو
(خانئ) گونده كه لدههه را ههكارى يان و نزبكي (۱۸۰) ئ سه د و ههشتئ مالايه و ب
رهخ (خوشاب) ئئ ئهيه كو باژير و كهلايه كا مهزنه ل نيزبكي باژيرئ جوله ميترگئ ل ژوورى
يا كوردستاني.

ل سال ۱۶۵۰ زایینی هاتی یه دتی ههر وهک د داستانا (مهم و زین) ای دا کوئیکه
ژ گرنگترین بهرهمین وی، خوبا دکهت کول سال ۱۰۶۱ ای مشهختی بوویه دهمی
دبیتیت:

لهورا کورده ما ژ غهیب فکه بوو تاریخ هزار و شصت و یهک بوو

ل باژیری بایه زیدی، زاروکینی یا خو بووراندی یه و خواندنا خو ژ بو زانین و زانستی
د خواندنگهها مرادی یخ دا، کوب ناف و دهنگترین خواندنگهها بوویه دوی چاخی دا،
ب دوماهی ئینایه. ههروهسا ل چند باژیرین دی گه ریایه ل دویف زانینی و ده می
بیافان دا شارهزا و زانا بوویه، ژ باژیرین چوویی، رهایی، نهخلات و بدلیسی و پاشی
چوویه جزیرا بو تان و شه هاده تناما زانستی ل ویری وهرگرتی یه دا کوبشیت ب بیته
ئیمام و دهرسدار.

ههروهسا دبیتون: هات بوو میر نشینا به هدینان و پاشی چوویه شامی و مصری، دا کو
پیترد زانستین شرعی و زمانی دا شارهزا ب بیت و پاشی جاره کادی زقزی یه بایه زیدی
و مزگه فتهک لی هاتی یه ئافا کرن و تیدا بوویه ئیمام و دهرسدار هه تا سال ۱۱۱۹ ای
مشهختی هه قبه ری سال ۱۷۰۶ ای زایینی وه غه رکری ل دویف گوتنا خودی ژئی رازی
(علاء الدین سجادی) کو د دهستنقیسه کی دا هاتی (طار خانی الی ربه) ل دویف
حسیبا نه بجه دی دبیته مرنا وی و ههر ل بایه زیدی هاتی یه شه شارتن و گورا وی بوویه
مهزارگه ه و ب بهرده وومی خه لکی ده قهری دچنه سه ره دانا وی.

* * *

د ژې یې چوارده سالی یې دا، دهست ب نقيسینې کړې یه و چند به رهمین پر ب
نرخ و بهال پاش خو هیلاینه نه وژی:

۱- نوبهارا بچوگان:

فهره ننگه کا عه ره بی - کوردی یه ژ بو زاروکین کوردان نقيسی یه دا کو فیری زمانی
عه ره بی ب بن، ل سالا ۱۶۸۲ ای زایینی دوماهی یې ئینایه.
نهف فهره ننگه تیزکی هزار په یشتین عه ره بی د (۱۷۴) سه د و هفتی و چوار بهیتا
دا هه دگرت ژبلی (۴۲) چل و دوو بهیتا کوچ په یشتین زمانثانی یې تیدا نین.
ب قی چندئ هژمارا بهیتین فهره ننگه هه می دینه (۲۱۶) دوسه د و سازده بهیت
ژبلی بیتن کو (تفعل) تیدا هاتین.
فهره ننگ ب فان په یفا دهست یې دکهت:

« مه بدهئ هه ر علمه کی نائی عه لیم، همد و نه نا نو شوکرانی، ژبو [وی] خالقی
ره حمانی، کو فصاحت و بهیان دایه لسانی، لسان دایه ئسانی، هندي صله وواتن
هه می، ل ره سولئ مه ئئ ئومی...»

ل دوماهی یې میژوا نقيسینا فهره ننگه تیدا نقيسی یه و دبیریت: « نهف ره ننگه
دبیرت خانې، نه گهر تو ب ئدعانی، ب فه کره کتیبنا ثانی، دجلدی ئه ول ده، دجوزنا
عاشرده، دوه رقا چاردئ ده، ژ صه حیفا دهستی راستی دا، دسه طوا ثالث ده، ژ که لیمما
ثانی، بگره تو حرفا چارئ، نه وه تاریخه ژ بو نوبهارئ...»

ب نانکویا ل روژا ۱۴/۳/۱۰۹۴ ای مشه ختی هه قبه ری سالا ۱۶۸۲ ای زایینی هاتی
یه نقيسین.

۲- مهم و زین:

داستانا نه قینداری و وهلات په روه ری یې، دژی یې (۴۴) چل و چوار سالی یې دا،
نانکول سالا ۱۱۰۵ ای مشه ختی هه قبه ری سالا ۱۶۹۳ ای زایینی نقيسی یه. هه ر چندنه
ل سه ر نه قینداری یا مهم و زین نقيسی یه، لی نهف هه ردو نه قینداره کرینه هیتجهت و

شهر حان غه من دل بکم فه سانه
زینئ و من غه من بکم به هانه
نه غه من وه ژ په رده یئ دهر یئم
زینئ و من غه من ژ نوو ئه ژ یئم

ئهف داستانه ژ (۲۶۵۹) دوو هزار و شهش سهد و پینجی و نه ه به یان پیک دهیت
و ب قان مالکان دهست پین دکهت:

سه نامنه یئ نامنه نامنی الله
بی نامنی وی ناتنه نامنه والله
ئه می مه طله عنی حوسنی عشق بازی
مه حب وویئ حه قیقی و مه جازی
هه ره سا ب قان مالکان دو ماهی پین ئینایه:

ئیکدا ژ مه ناهییان گه لهک مال
یهک پول نه هن ژ حوسنی نه عم مال
ئه زوهل کور ته دا ژ عشقی مه طله ع
ئاخر بده وی تو حوسنی مه قطه ع

۳- عه قیدا ئیمانئ:

ل سه ر باوهری ئینانی و ئه رکائین موسلمانه تیئ یه .
ئهف عه قیده (باوهرینامه) ، دهره قا مه زنی یا خودایی مه زنه و باوهری پین ئینانا
خانی یه ب ئایینئ موسلمانه تیئ . ژ سی پشکا پیک هاتی یه: (عقیده الایمان، بیان
ارکان الاسلام، بیان الایمان) ، ل دهست پیکا وی دبیریت:

ل باته (محقق) بتن ئهف جبه و اب
دوهی گوتنه من هاتفی بی حجاب
ساحمد ثناک بقول صحیح
لتوحی باری بلفظ صحیح

دوماهی ژئ ب فی رهنگی یه:

ب به قین تو بو زانه

کـــو قـــیـــامـــهـــت حـــه قـــه
هـــه رـــچـــی ئـــه فـــرـــه نـــگ نـــز نـــت
مـــه گـــه رـــه و رـــافـــضـــی یـــه.

۴- دیوانا ههلبهستان:

هدتا نوکه هه می ل سهرتیک نه هاتینه چاپکرن و نه شه تنی (۲۰) بیست پارچه
ههلبهستان ژ دیوانا وی یا ژتیک به لاف.

* * *

شاعری مه (ئهحمه دئی خانی) ژ وی خواندن و گهریانی، د ژیانای خودا، فیری چند
زمانان بوویه و شیایه پی بنقیسیت و نهفراندتی پی بکهت و چند نقیسین ر، زمان
عده بی و ترکی ل پاش خو هیلاینه و تا نوکه هه می نه هاتینه دیتن هه وهک شیخ محمد
مهردوژی کوردستانی دبیریت و گوتنا مام هه ژاری موکریانی دئینته بیرا مه ده می
دبیریت: «رنگه دوان چواره سالان دا - پشتی مه م و زین ب دو ماهی ئینای و وه غه ر
کری- هه ر چ نه بیت چوار به ره مه یین دی یین گه لهک ب نرخ و بهسا فه هاندبن تا گو
هه قه بری هه ر پینجین نیظامی گه نجوی سه ری خو بلند بکن.»

* * *

هه وهک بهری نوکه مه گوتی (گۆرا خانی) یا بوویه مه زارگه و مشه خه لک قهست
دکه نی، نه قین ل سهر ژیانای خانی و مه م و زین نقیسین وهکی (محمد امین بوز نارسلان
و نه مینج ئوسمان و په ریز جهانی و عبدالرحمن دورره)، هه می ل وی باوه ری پی نه گو
گۆرا خانی ل روژ هه لاتا باژیری بایه زیدئ، نهو زیاره تگه ها خه لکئ یه، ل دور قئ
چهندئ هیژا (مه هاباد کوردی) د په رتوکا خودا (گهریانهک بۆ ژووری یا کوردستانی)
دبیریت:

« نایب گۆرا شاعری مزنی کورد (ئهحمه دئی خانی) ژبیرا مه ب چیت، نه ز دگه ل
چند برایه کتین کورد چومه سه ره دانا گۆرا ئهحمه دئی خانی و پینکفه مه په زهک دگه ل خو
بر و سه ر ژتیکر.. یا ژ هه میان سه بر تر، ده می زقرینه سال، گوتنه مه (حجا هه وه
قه بویل بیت.. نه ز گه لهک حسیه تی بووم؛ چنکی هه تا وی ده می من نا قئ (مه ککه و
مه دینه) گو ه لئ ب بو گو خه لک ل ویری دبنه حه جی، نه کول سه ر گۆرا ئهحمه دئی
خانی..!»

گؤرا خانى ل نېزىك كه قنه مزگه فتا (اسحاق پاشايى سهرانى) يه . ههروهسا ههژى گؤتتى يه زانايى مه زن و ناقدار (سه عيلى نورسى) ، ده مى چوييه قهزا (بايه زيدي) ل پاريزگه ها تاگرى (ارضروم) ي ، ب شهف و رؤژ سه رگه رمى كارى خو بوويه ، هه تا گه هشتى يه راده يه كى كود جييهانه كا ديدا د ژى يا ، دوير ژ هه قالىتن خوده مى خو دبره سه رب تاييه تى د شه شان دا ، ل ته نشت گؤرا خانى شه قيتن خودبرنه سه رى ، هه تا د شه قه كى دا ، ژ هه قالىتن خو به رزه بووى ، ل گه لهك جهان لى گه ريان ، دوماهيب ب ره خ گؤرا پيروزا خانى قه دييين ، به ريخود دهنى ل بهر رؤناهى يا كزا مومكه كى يى دخوينيت .

ئهف ميناكى سه يريئ سه عيلى نورسى ، هندی دگه هينيت كو خانى هه تا پشتى مرنا خوژى ، جهه كى پيروزي هه و خوبايه كوب راشتى گؤرا وى ، زياره تگه هه كا پيروزه ل نك ملله تى كورد و هه ر دى مينيت يا پيروژ .

* * *

شاعرى ناقدار و پايه بلند ، ئه حمده ئى خانى يى نه مر ، شاهه زايه كى يى به قىل و هه قرك بوويه د چاخى خودا ژ بو قه هاندى و ليك ئينانى . ژبلى زمانى كوردى ، د زمانين دى يين رؤژ هه لاتى دا شاهه زايه بوويه . نمونه ل سه ر قى چه ندئ ، هه لبه ستا وى يا چوار مالكى يه ب هه ر چوار زمانين رؤژ هه لاتى كو كوردى و عه ره بى و فارسى و تركى يه ، تيدا ديترت :

فات عمري في هواك ، يا حبيبي كل حال
 آهو نالم هم دم شد در فراق ماه و سال
 گهر به نيم قانم دلر سن چوق دهن ئولش دير حال
 دين و نه بتره بوم ژ عشقى من نه ما عقل و كه مال

ههروهسا دقئ قه هاندى دا گه لهك سه ركه فتى بوويه و دقئ ده راقيدا سه ر ژ شاعرين فارس ستاندى يه ، چركى ئه گهر هه لبه ستين حافظى شيرازى ل سه ر ئه قينى و دلدارين بن ، يين شاعرى مه (خانى) قه د ژ يين وى دكيم تر نين ، ئه گهر شتيخ سه عدى يى شيرازى ، هه لبه ستا خويا كو ديترتئ (ملمع) ب دوو زمانان نقيسى بت ، خانى يى نه مر شيايه ب چوار زمانان بنقيسىت .

هه لبه ستين خانى ، ناقه روكا وان پيتر لسه ر تايين و فه لسه فه و په سنى يه ، ژبلى په ند و شيره ت و نامؤژگارى يان . دقان هه لبه ستان دا شيايه هزر و بيرين خو ، ديتن و

بوچوونین خوب تاشکراییی خوبیا ب کت و هدر ده می قه کولینه کا به رفره ل سهر بیته
کرن، گه لک تشتین نوی ل سهر ژیا نا وی دی خوبیا بن.

ل سهر پند و شیره تان، چند پارچه هه لبه ست قه هاندینه، بو نمونه ده می دبیریت:

بی عه مه ل تو ژ کس مه که هیشی و عطا و هیمه تی

بی غه رز ناکیشاق قه ت کس ژ بو کس زحه تی

کس نه هن هه لگرتن باری ته ئو بی نوجره تی

گه رچ عیسه اب، ئو فیکرا که ر و باری خویه

هشیار بی دا نه کی تو عومری خوه بی حاصل ته لف

کو نه دایه فایده، مال و گهنج و نه ولاد و خه لف

ما جدرایا (خدری) دیواری یه تیما بو سه لف

ئی زه مانی هه کسه گ میعمارئ دیواری خویه

ل سهر نه قین و نه قینداری بی، کو عه گیده کی زیره که دوی مهیدانی دا و چه تدین

و نه بیتن جوان گرتینه و بیتنا خه ملا هودان ژئی بلند دبیت، د هه لبه سته کی دا دبیریت:

ئه ز چومسه باغی سورگولان

وه ختی سه هر گاه بی ب خه ف

من دی صه دایا بولبولان

دا گرت بوون هه ر چاره ره ف

صه و تا هوزار قوم ریسان

دهنگی ره باب و مغنیسان

ته شبی به زمیا بهنگیسان

هه ف دهنگی هه ف بوون چه نگ و ده ف

مانه ندی مه ست و سه ره خوه شان

ئه ز چومسه به زمیا هه هوه شان

ئه پروو که مان و چاف ره شان

جه هرگی و دلخی من گره ره ده ف

* * *

د مدم و زینی دا، خانی بهری سی سه د سالانیش و کوشانین ملله تی دنات جشاکو
کورد هواری بی دا ده ست نیشان کری نه و خوبا کری یه کو هه رده م دگه ل نیک و دووب

شهرن و تالانکرن و ویرانکرن کاری وان بوویه، مخابن ههتا نوکه ژي ملله تی کورد هه ر ژ
قی ئیش و نه ساخی بی دنالیت، دوبرینی و دیتن و بوچونا شاعری مه، نه فرۆکه
ناشکرا بوویه ل ده می دگۆت:

پتکڤه هه می شه بی تفاقن
دائیم ب ته مه رد و شیتاقن
گهر دئ هه پوا مه ئیتاقه ک
ئیتکرا بکرا مه ئنقیاده ک
رۆم و عه ره ب و عه جه مه ته مامی
هه میان ژ مه را دکر غولامی

خانی هه ر دچاخێ خودا، دزانی کورد بی ب کۆمکرتا پاره ی و درافی قه د مژویلن، ژ
بلی پاره ی و کورسیکی ناگه ه ژ ملله تی نینه و نارمانجا پیتران پرکرتا هه میانین خۆیه،
له ورا ل سه ر قان بوچوون و کریارین رتبه رین کوردان گوتی یه:

خاصما دئی عه صری دا گو هه میان
مه عشوق و حه بیبه بوونه هه میان
یه عنی ژ طه مه ع دراث و دینار
هه ر یه ک ژ مه را وه بوونه دلدار
وه قتی کومه دی زه مانه نه ئ رهنگ
فیله جومه ل سه ر درافی بوو جهنگ

ل دوماهی بی نه م ژي دگه ل خانی دئ بیتین:

گهر دئ هه بووا مه سه ره رفه رازه ک
صاحب که ره مه ک سوخه ن نه وازه ک
گهر دئ هه بووا مه ژي خو دانه ک
عالی که ره مه ک له طیفه دانه ک
گهر دئ هه بووا مه پادیشه شاهه ک
لائیق ب دیا خو وه دی کولاهه ک
غه مخواری دکر ل مه یه تیمان
دنیانه ده ری ژ ده ست له ئیمان.

ئەف ھەلبەستە ل كېشە ھاتىنە پاراستى و بەلاقىر؟

ھەر وەك يا زانا ھەر د كەتندا، شعر ل ناڧ پەرتوكىن مزرگەفت و دلخ سۆفى و فەقى ياندا دەھانتە پاراستى، لى پىشتى رۆژ ھەلاتناسان بەرتىخو داىە كوردستانى و دىتى كو مشە دەستقىس ھەنە و شىيان ب ھارىكارى يا كەس و زانايتى مينا ھەلا مەھموودى پايەزىدى، چەندىن بەرھەمىن پىر ب نىرخ و بەھا كۆم بىكەن و دگەل خوب بەن و ژمەرا ب پارىزن.

ھەلبەستىن خانى، ئەوژى پىشكەك بوون ژ وان بەرھەمىن دگەل خوبىن و بارا پىتەر ل گەنجىنە يا گىشتى يا م.ى. سالتىكوف شىدن ل لىنىنگرادى ل سالا ۱۸۶۰ئى ھاتىنە پاراستى.

ئەف ھەلبەستە دناڧ دەستقىسىن ھژمار (۱، ۶، ۱۲، ۲۶، ۲۷، ۳۲، ۳۶)ئى دا ھەنە. ھەروەسا دەستقىسا (E-12) بناڧى (گولشەن) ھەلبەستىن خانى تىدا ھەنە كىر ئەتوگرافى يىن كورد (مەلا مەھموودى پايەزىدى) كۆمىرەن و دگەل چەند پەرتوكىن خور دانەڧ رۆژ ھەلاتناس (۱. ژابا)ئى و گەھاندىنە وپىرئ. ژبلى كوكت كتە، يان قەفتەك پىكشە دەستقىسىن بەلاقىدا ل ناڧ خەلكى و ھىدى ھىدى دەيتە كۆمىرەن و بەلاقىر.

ل دوپى گوتنا ھىژا نەھاد شاكەلى - ماجستىر ل دور مەم و زىنى و ھەرگىتى يە دەستقىسا ھژمار (۳۶) يا كول سەرى مە داىە خوياكىر، (۲۵) بىست و پىنج پارچە ھەلبەستىن خانى تىدا ھەنە. لڧىرە، بومە خويا دبىت كو ھىشتا ھەلبەستىن وى ماينە و دبىت ژوئى ھژمارى ژى پىتەر بن. ژقان ھەلبەستان، تا نوکە بارا پىتەر ھاتىنە بەلاقىر، ئەوژى دقان چاپكىرى يان دا:

۱- د. شوكرىە رسول: كوڧارا/ ئاسۆى زانكوى: ھژمار ۸ سالا دووئ-خىزان ۱۹۷۸ئى، (۷) ھەفت ھەلبەست بەلاقىرى نە.

۲- عبدالرقيب يوسف: دىوانا كرمانجى/ النجف-۱۹۷۱ئى، ھەلبەستەك بەلاقىرى يە.

۳- صادق بەھاء الدىن نامىدى (مەم و زىن)ئى دا، چاڧا ھەولپىرئ سالا ۱۹۶۴ئى، چەند چوارىن ژ ھەلبەستەكى بەلاقىرى نە و سالا ۱۹۸۰ئى د پەرتوكا (ھوزانڧانىت كورد) دا بەلاقىرىنەڧ و دگەل چەند مالكەكا ژ ھەلبەستەكا دىتەر، ھەروەسا ئەڧ باىدەت و

هه‌لبه‌سته، د(کوفارا کۆری زانیاری کورد) دا به‌رگن دووی - پشکا ئیککی ل سالا ۱۹۷۴ئ، دبه‌رپه‌رتین(۸۱۱ - ۸۱۳ و ۸۱۹)ئ دا به‌لاشکری نه.

۴- د. نافع ئاکره‌بی د په‌رتۆکا (چهند شاعیره‌ک د هه‌رێما به‌هدیناندا) چهند پارچه ژ وان هه‌لبه‌سته‌تین (عبدالرقيب يوسف و صادق بهاء الدین)ی، جاره‌کادی به‌لاشکری نه‌قه، هه‌روه‌سا د په‌رتۆکا (دیداری شعری کلاسیکی کوردی) دا جاره‌کادی هنده‌ک پارچه ده‌کولینه‌کئی دا به‌لاشکری نه‌قه.

۵- د په‌رتۆکا زمان و نه‌ده‌بی کوردی یا ریزا پینجی ناماده‌بی، هه‌لبه‌سته‌ک تیدا هاتی به‌لاشکرن کو دکوفارا ئاسۆی زانکۆیی هژمارا (۸) دا به‌لاشکری بوویه.

۶- په‌رویز جهانی د په‌رتۆکا (فه‌ره‌نگا نویه‌هار)دا دو هه‌لبه‌سته‌تین به‌لاشکری، به‌لاشکری نه‌قه.

۷- فه‌ره‌اد شاکه‌لی د کوفارا (مامۆستای کورد)دا هژمار (۱۱- ۱۲) سالا (؟) چوار هه‌لبه‌سته‌تین به‌لاشکری نه‌قه و (۲) ژئی بو جارا ئیککی نه‌ده‌تینه به‌لاشکرن.

۸- عبدالرقيب يوسف د کوفارا (ئاسۆی زانکۆیی)دا هژمار (۳) سالا ۱۹۸۰ئ، (۳) سۆ هه‌لبه‌سته‌تین به‌لاشکری نه.

۹- جمیل محمد شیتلازی د رۆژناما (هاوکاری)دا، هژمار (۹۴۰) ل رۆژا ۱۴-۱-۱۹۸۸ئ هه‌لبه‌سته‌ک به‌لاشکری به‌ و پستی وی هیترا عبدالکریم فندی د کوفارا (به‌یان)دا هژمار (۱۴۵) ته‌موزا سالا ۱۹۸۸ئ به‌لاشکری به‌قه.

۱۰- نه‌شرف حه‌مه‌یه‌ان د کوفارا (ژین)دا ل سالا ۱۹۱۷ئ هه‌لبه‌سته‌ک به‌لاشکری به.

۱۱- انور محمد طاهر د کوفارا (مه‌تین)دا، هژمار (۳۳)ئ سالا ۱۹۹۴ئ، (۵) پینج هه‌لبه‌سته‌تین به‌لاشکری نه‌ و هنده‌ک ژئی بو جارا ئیککی نه‌ به‌لاشکری، هه‌روه‌سا د ده‌ستنه‌تین دگه‌ل گوتاری دا به‌لاشکری کرین چهند هه‌لبه‌سته‌تین دی تیدا هه‌نه و ده‌ست نیشان نه‌کرینه.

۱۲- بریندار کوردستانی (تحسین ابراهیم دوسکی) دکوفارا (راسته‌ری)دا، هژمار (۱۳)ئ سالا ۱۹۹۳ئ، هه‌لبه‌سته‌ک به‌لاشکری به.

۱۳- محمد علی قه‌ره‌داغی د کوفارا (ره‌نگین)دا، هژمار (۸۰) سالا ۱۹۹۵ئ، (۸) هه‌شت هه‌لبه‌سته‌تین به‌لاشکری نه. هنده‌ک ژئی هه‌ر ئه‌ون پینج هیترا (انور محمد طاهر)ی به‌لاشکری نه.

۱۴- شعبان مزیری دکوفارا (رۆشنیبری نوێ)دا، هژمار (۱۳۶) سالا ۱۹۹۵ئ، نیشت

هه‌لبه‌سته‌ک به‌لاڤکری یه و ژلایښ د. مسعود کتانی څه‌ه‌شتمی یی.

۱۵- مه‌لا عبدالله مه‌لا ره‌شید، په‌توک‌ک ل سوریا یی ب تایپی ژ هه‌لبه‌ستین خانی چاپکری یه و (۹) نه‌ه هه‌لبه‌ست د ناث په‌ریه‌رتین خودا هه‌لگرتی نه.

۱۶- ژ پلې هنده‌ک سه‌یدا یین دی کو نه‌ف هه‌لبه‌سته ل نک وان بووینه جهی ل دویف چوونې و دان و ستان‌دن ل سهر کړی یه و جاره‌کادی به‌لاڤکری نه څه مینا محمود زامدار و عبدالرحمن مزوری و ره‌شید فن‌دی. هه‌روه‌سا هنده‌ک ژ فان ژیده‌رتین ده‌ست نیشانکری، هه‌لبه‌سته‌ک دوو سې جارا و پیتر تیدا هاتی یه به‌لاڤکرن.

نه‌فه بوون نه‌و هه‌لبه‌ستین به‌لاڤکری یین (خانی) دوان ژیده‌رتین ژیک به‌لاڤ دا مه‌ کو‌مک‌رین و ل دویف شیانین خو مه‌ تویران‌دین، بی ی کو ده‌ستن‌ش‌سین وان یین سهره‌کی ل به‌ر ده‌ستی مه‌ هه‌بن ژپلی دو - سې ده‌ستن‌ش‌سان، هه‌ر چه‌نده هنده‌ک سه‌یدا یان ل نک هه‌بوون و پستی مه‌ داخواز ژئ کړی، جهی داخی بوو نه‌گه‌هان‌دنه ده‌ستی مه‌ و گوټن ل نک مه‌ نه‌ماینه، له‌ورا نه‌گه‌ر کیماسی یه‌ک دکاری مه‌دا هه‌بیت، هیڅیدارین ژ نفیس‌شان و خه‌مخورتین هه‌لبه‌ستا که‌څنه ناشو‌پ - کلاسیکی - څبدا بچن و چه‌وتی یین مه‌ راست ب که‌نه‌فه.

تیلیڼی:

۱- د چاپکرییا (مه‌لا عبدالله مه‌لا ره‌شید) دا هه‌لبه‌سته‌ک تیدا هاتی یه د گه‌ل یین خانی، پستی پرسیارکرنی ژ چه‌ند شاره‌زایین په‌ره‌مې خانی، رایین هه‌می یان نه‌و بوون کو نه‌ف هه‌لبه‌سته هه‌ر وه‌ک خودانی په‌رتوک‌کی ژی دبیزیت: « باوه‌رناکم یا خانی بیت چنکو نائی وی تیدا نه‌هاتی یه، /بپ ۱۹»، هه‌روه‌سا شیوازی نفیسینا وی گه‌له‌ک ژ هونه‌ری څه‌هان‌دنا خانی یی دویره. نه‌فه‌ژی چه‌ند مالکن ژ هه‌لبه‌ستی:

له‌ب عه‌قیق و دور و مه‌رجان

نه‌و ژ نه‌سلی مه‌عه‌ده‌نی

قه‌مه‌ر و شه‌سې د بورجان

رو‌ناهیا وان دا ته‌نی

سه‌نه‌ت و کاري خوردي نه

خال و نيشان كه تني
نه سه مه را من، دل به را من
ل ته بت يوز بين سه لام

نه ي دلورابه خوه پيك بينه
سه جـالا بت بوهار
باغ بوستائي سه خوش بو
نيرگزا مهست و خومار
گهل گولا چيچهك و نال، نال
ب خوه بوونه چاره چار
نه سه مه را من، دل به را من
ل ته بت يوز بين سه لام

بپ/۱۸-۱۹

- ۲- ژبو هدر هه لبه سته كي، مه نيڤ ريزا تيكي، كرى يه ناف و نيشان ژبو هه لبه ستي.
- ۳- هدر په يقه كا دناڅه را شان هدر دو كشانان دا [] هات بيت، ژ دانانا مه يه داكو
كيشا هه لبه ستي درست ب بيت.

کورتکونا ناف و ژیدهران:

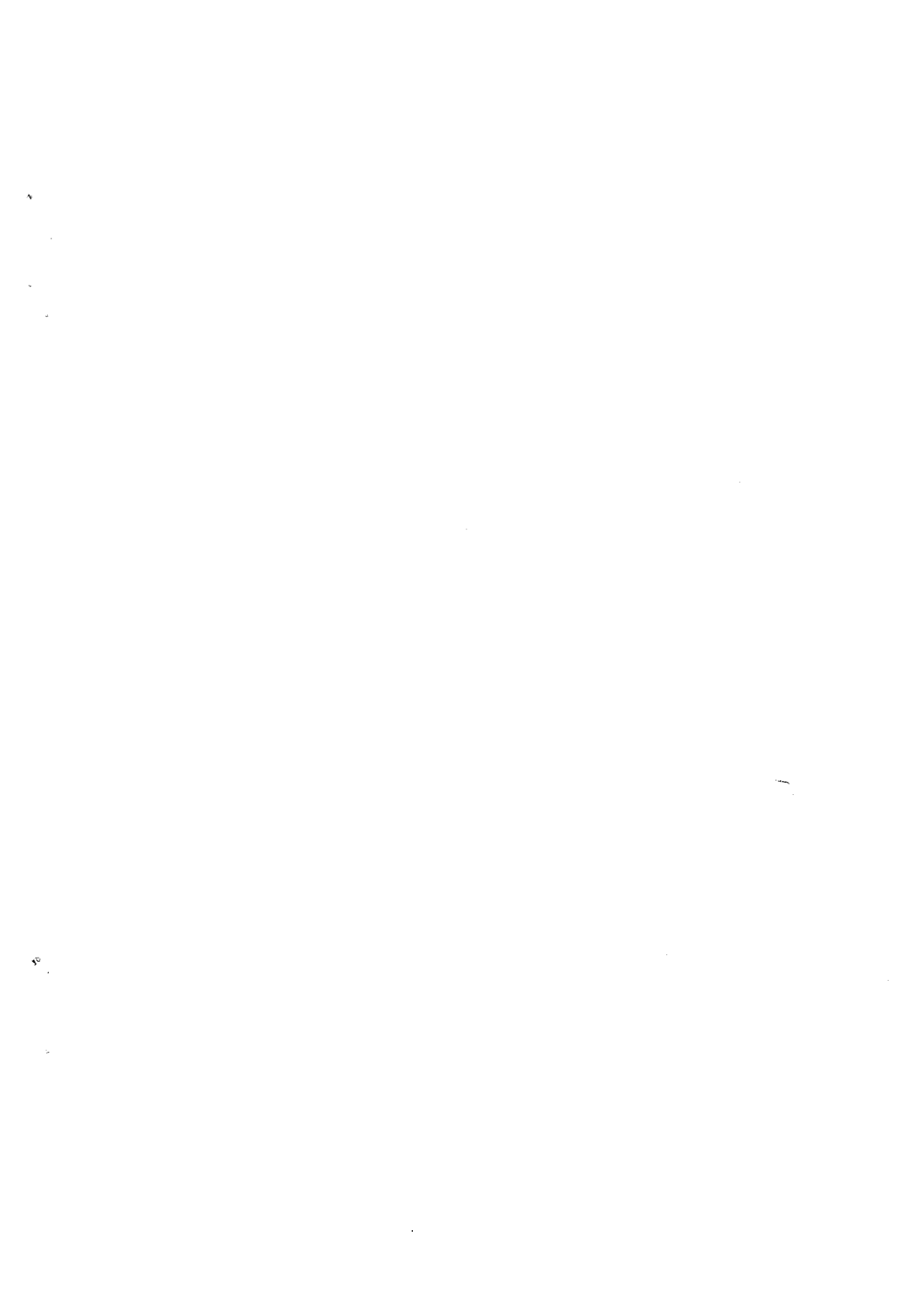
- ع ۱- عبدالرقيب يوسف
- ص ۲- صادق بهاء الدين ناميدى
- ن ۳- د. نافع تاكرهيبى
- پ ۴- پهرويز جهانى
- ز ۵- زمان و ئهدهيبى كوردى
- ر ۶- ئاسوى زانكويى-رؤدينكو
- ژ ۷- ژين-جهمزه موسهكى
- ك ۸- عبيدالكريم فندى
- م. م. ۹- عبدالرحمن مزورى
- ف ۱۰- رهشيد فندى
- ه ۱۱- محمود زامدار-هاوكارى
- ش ۱۲- فهراهاد شاكهلى: كوقارا / ماموستاي كورد
- ح ۱۳- جهمه سهعيد جهمه كهريم
- گ ۱۴- گيو موكرىانى
- ج ۱۵- جميل محمد شيبلازى
- د ۱۶- فهق محمد تخويى / دهستتقيس
- ب ۱۷- بريندار كوردستانى (تحسين ابراهيم دوسكى)
- ى ۱۸- مهلا ئه جهمدهئى جوزى / دهستتقيس
- خ ۱۹- روژناما خهبات
- ا ۲۰- انور محمد طاهر-كوشارا مهتبن
- س ۲۱- مهلا عبداللله مهلا رهشيد / سوريا
- ق ۲۲- محمد على قهره داغى

ز هه ئيه ستين

ئه حه ده دي خاني

ژ له علي د ياري..

ژ له علي د ياري نه من مهی څه خو ارا
 ب دل من د به خشي بده خشان بوخارا^(۱)

مودامی د ده ستی غه ماندا زه بو نوم
 مه دامی د خووم مهی بکم نه ز مودارا^(۲)

ده ما کو کر مه عه زرا نه وی گولعوزاری^(۳)
 دین بیت ته که لوف دلی من عوزارا

هنارن ژبو من دهر تاغ ووش په روه ر
 هنارن د تازه حه بیبا دلارا

نه یارا ته نیرو نه ظه ردا ته (خانی)
 نه یاران نه مانه [چروا] راحت نه یارا

نښه هه لېسته ژ ئی چاپکری یی هاتی یه وهرگرتن:

- فهداد شاکه لی / کوفارا: ماموستای کورد / ژماره (۱۱ و ۱۲) سال (؟) بپ (۷)، (ش).

دهمه ن:

(۱) بدهخشان و بوخارا (ش).

(۲) بکم دائه ز (ش).

(۳) نهف ریزکه ب وی رهنگی هاتی یه و لهنگی تیدا ههیه ژ لایئ کیشن فه.

ئەي واحدىئ نيهان..

ئەي واحدىئ نيهان كورۇ ذاتى تەنە پەيدا (۱)
 ئەڭ كەون و مەكان، ئەرض و سەما گونبەدا خەضرا (۲)

ئەرواح و عقول، ئەنفس و ئەعراض و جەواھر (۳)
 حالن د مەصور، نە مەجەل و نە ھەيولا (۴)

لەوح و قەلەم و كرسى و عەرش، ئەنجىم و ئەفلاک (۵)
 ھەم ناگر و ئاخ، ئاف و ھەوا جوملەئى ئەشيا

سەدە قانيلە مەوجود و پەيا پەي مۆتەواتر (۶)
 ھەر لىظە ژ صەحرأ يئ عەدەم تىن ب تەمەننا (۷)

ھن ئەقدا فەنايى د گەھۆرن ب بەقايى (۸)
 ھن ئەقدى و جودا خو دكەن بەدەلى (يەفتا) (۹)

ھەر يەك بو و جودا خو، و جودا تە د خوازت
 (بالمىلە) خرىدارى جەمالا تە نە حەقا (۱۰)

لەو شوبھەتئ پىرىئ ب ھەرەس طالبي يوسف (۱۱)
 دۆر ھاتى يە (خانى) گولفا ريسى د دەست دا (۱۲)

ئەو زۇب مەتاعى خۇقوماشى تە دخوازىت (۱۳)
(سبحانك لا تىنس من روحك عبدا) (۱۴)

ئەحمەد زۇئەنايا تە ئەدا كەت قەچو وەصفا (۱۵)
(ما اعجزني حمدك ان أحمد حمدا)

- ئەف ھەلبەستە زۇئان چاپكەرى يا ھاتى يە وەرگرتن و توپزاندىن:
ا- انور محمد طاھر: كۆقارا/ مەتەن-ھژمار ۳۳ سالا ۱۹۹۴ئى. بپ (۴۳) (۱).
ب- تەسەببىن ابراھىم دۆسكە: كۆقارا/ مەتەن-ھژمار ۳۴ سالا ۱۹۹۴ئى بپ (۳۴)، ب تەننى
ھەردو مالىكەتتەن بەراھى يە ھاتىنە راستكرن. (ب).
ج- مەھمەد على قەرەداغى: كۆقارا/ رەنگەن-ھژمار ۸۰ سالا ۱۹۹۵ئى بپ (۱۱) (ق).
۵۵ھەمەن:

- (۱) ژزاتەن شەيدا (۱).
..... پتھان ... (ق).
(۲) كو پتھادا خەضرا (۱).
..... كو پتھادا خەضرا (ب).
..... كنىد (ق).
(۳) و (۴) چەند پەيغ ژئان ھەر دوو مالىكا ل دەستتەقىسا بەلاقكەرى يا (۱) دا كەتتەنە.
(۳) راوح و عقول، ئەنفس و ئەعواص (۱).
(۴) ھالى و دمەھور تەھمەل و ئەھيولا (۱).
(۵) كرسى عەرش و ئەنجىم ... (۱).
(۶) ھەد پەيا لىن ... (۱).
(۷) ئەى لىظە ژ صەحرا عەدەم تىن ب تەمەنا (۱).
ھەر لىظە ژ صەحرا (ى) عەدەم تىن يەمەنا (ق).
(۸) بەبى د گۆھرن ... (۱).
(۹) بىن نەقد و ... بە دل يا فەنا (۱).

..... بدل يا فنا (ق).

(۱۰) جملہ خریدار (ق).

(۱۱) تہو شوبہد تی پیرئ تہلہدوہسی ... (ا).

..... پیرا... (ق).

(۱۲) کلفارسی ... (ق).

(۱۳) قوماشی د خوازیت (ا).

(۱۴) لن تیئس (ق).

(۱۵) تہحمد ژئایا تہ تہ کەس قەد (ا).

نه قاشق نه زهل ..

نه قاشق نه زهل رژوا سهر له وحه يی په نگين دا (۱)
 پدگاری د دهستان بو سهر صفحه کو ته زين دا (۲)

تذهيب زه نه فشان کر سهر له وحي کيتابا عشق
 وه سما نه زه لئ کيشا نه قشخو نوالين دا (۳)

ديباجه کو نيشاکر، فه هرسته کو نيملا کر
 جلدئ ژ عهد ناصر به ست، نه فسخه ک ب سه فالين دا (۴)

نه طفالي مه لکه هاتن وه ستانه د بستاني (۵)
 (لا علم لنا) گوتن، (أبجد) بخسوه ته لقين دا

وان ساده روخان مه شق عشق کو ته مه ننا کر (۶)
 خه طاطي ژ (حسن الحظ) سهر مه شقه کي زيرين دا (۷)

ما سجده تنن من بر بهر صوره تي مه حبو بيان (۸)
 نيليسي نه بر سجده لهو مایه د نفرين دا (۹)

نه ز چوومه دري ديري، من دی کو (روح الله) (۱۰)
 ته کراري موصه وودر بو وه تتسا کو نه هالين دا (۱۱)

- وان جومله (انا الحق) گرت، من واحدئ موطلق گوت (۱۲)
- ساقئ بخو نهز گرتم، جاما مهیئ نوشین دا (۱۳)
- من نوشئ و سهر خووش بووم، (فی الحال) ی مشه ووهش بووم (۱۴)
- نهز چار و نهه و شهش بووم، من ته کییه ب بالین دا (۱۵)
- هدرچی کو مه بهر لی ککر، هندی مه نه زهر لی ککر (۱۶)
- من سهیره ک ل په کیئ ککر، له ورا مه دل و دین دا (۱۷)
- من دی هه مه یه ک په رتو (ساری) د (مه ظاهر) دا (۱۸)
- مومکین هه مه زی پر بوو نه ما نه د ته مکین دا (۱۹)
- نهو بوو ژ زوله یخائئ، لهو دیتته د یوسف دا (۲۰)
- مه جنوونی د له یلائی، فه ره ای د شتیرین دا (۲۱)
- می صباحنئ نه بهد من دی ئیرۆکه د قه ندیلی (۲۲)
- کرونجا نه زه لی من دی مه کنوون د گل و طین دا (۲۳)
- مه غزوره نه گهر ستوفئ بوو مونکرئ مه حبوبیان (۲۴)
- گهر دئی چ (تصور) کتت سررا کو د دوزین دا (۲۵)
- شاهد بی تو ئدی زاهد، مه حببوویه په رستم نهز (۲۶)
- پتی شاهد و مهی نایم شتیشئی مه نهف ئاین دا (۲۷)
- جانا ژ جهه مالا ته نهز دئی گو بکدم سه پیری؟ (۲۸)
- شپخان (اولو العرفان) جانی خسوه د کالین دا (۲۹)

- جاننې ژ ته ئه‌ی (خانی) جانان کو بخـوازیتن (۳۰)
 ها نه‌قده ل سهر خانی (فی الحال) ی د مزگین دا (۳۱)
 (۳۲)
 شاهد کو بوئنه‌نیا بوو له‌ورا کو ته‌ممت لئی دا (۳۳)

نه‌ف هه‌لبه‌سته ژ فان چاپکری یا هاتی به وهرگرتن و تویژاندن:

- ۱- عبدالرقيب يوسف: کوژارا / ناسوی زانکویي: - هژمار ۳ سالا ۱۹۸۰خ، دو دانه نه:
 - ده‌ستنقیسا (وان)خ/ پ (۸۳) (و).
 - ده‌ستنقیسا لینینگرادخ. / پ (۸۴) (ل).
 ب- مه‌لا عبدالله مه‌لا ره‌شید: هوزانتین مامۆستایی گه‌وره ئه‌حمه‌دخ خانی: سوریا- (۲) پ/ (۱۰-۱۲) (س)

ده‌همه‌ن:

- (۱) نقاش ازلی روژ ست لوحه رنگین دا (ل).
 (۲) پرکاری ژ ده‌ستان بوو سهر صفحه که تزهین دا (ل).
 صفحه‌یه‌ی ته‌زگین دا (س).
 (۳) رسم ازلی کیشا نقش خو نواهین دا (ل).
 (۴) جلوک ژ عناصر بت نفحک بفالیندا (ل).
 (۵) ارواح و ملک هاتن و ستانه دبوستانی (و).
 (۶) وان ساده ژ خان مه‌شقی ئشقی کو ته‌مه‌ننا کر (س).
 (۷) سهر مشقکچ زکین دا (ل).

نه‌ف ههر دوو مالکه د چاپکری یا (س) دا ل دویف دا هاتی نه:

- (شاهد بیی ئه‌ی «خانی» مه‌حبوبی په‌رستارم
 (ح) انوقته ل بن دانی، له‌و مامه د نفرین دا).
 (۸) لئی سجده ... (و).
 (۹) ئبلیس نه بر سوچه مندی کو روچهک و الله (س).
 (۱۰) از چومه در دیری من دیر که روح الله (ل).
 (۱۱) تکرار و مصور بو حتی کو نه‌الیندا (و).

- (۱۲) وان جمله حقیقت را اسرار ان الحق گوت (ل).
- (۱۳) ساقی بخور از که گرم جامک من نوشین دا (ل).
- (۱۴) من نوشیم و (ل).
- (۱۵) از چار و نه شش بوم (ل).
- (۱۶) هرچی کو میر دی کر (ل).
- هدر چی کو مه پرسى (ل).
- هدرچی کو مه پر فیکر .. (س).
- (۱۷) من سیرک لیکی کر ... (ل).
- (۱۸) من درهم یک پر تو سادی بظاهر دا (و).
- (۱۹) ممکن همه ژى پرتو اما نه بتمکیندا (و).
- (۲۰) او بوکه زلیخا لی ای دیته د یوسف دا (ل).
- ئی بوو دى زوله یخایی ئیدی کو د یوسف دا (س).
- (۲۱) معنون ته لیلابی فهرهاد ته شیرین دا (ل).
- (۲۲) مصباح اید بد مندی ایروهم د قندیلدا (و).
- (۲۳) کنجا از لی مرکوز من دی دگل طین دا (و).
- (۲۴) مه عذوره نه گهر سرفی سورا کو د دزیرین دا (س).
- معزوره اگر زاهر بت منکر محبوبان (ل).
- (۲۵) کر دی کو تصور کر سرا که ته دورین دا (و).
- (۲۶) شاهد بتو ای زاهر ... (ل).
- (۲۷) بین شاهد ومی نابیم شیخ من اولیندا (و).
- (۲۸) جانا ژ جمالا ته کو از دیم صابر (و).
- (۲۹) شیخان (اولو العرفان) ... (ل).
- (۳۰) جانی ته ای (خانی) جانا ته بخازیتن (ل).
- (۳۱) ئەف مالکه د دانه یا (و) دا نه هاتییه
تا نوقتته لسهر.... (س)
- (۳۲) ئەف مالکه یا کیمه و د چ چاپکری یا دا دهست نیشان نه کری یه.
- (۳۳) ئەف مالکه د چاپکری یا (س) دا ل دوماهی یا هه لیه ستی هاتی یه.

ت - ۱

میری مجلس....

میری مجلس نہ کہنت موطربین گویا چ بکت؟
غونچہ خندان نہ بتن بلبلتی شہیدا چ بکت؟

نہینکا حوسنی بتان لازمہ صاحب نہ ظہرہ کی (۱)
کہسن بینا گو نہ بت دلبرئی زیبا چ بکت؟

بن کہرم ناچیتہ تپا عہ دووان مردئی شہجیع (۲)
تیغ و نایتختہ دبی دست و توانا چ بکت؟ (۳)

طالبی علم و کہمائی نہ بتن قابلی فہیض
حکمت و تہریہ تا عالمی دانا چ بکت؟ (۴)

تہعی (خانی) صدہ فا گہوہرئی عرفانہ وہلی
مہتن خوانہ ک نہ بتن صاحبی معنا چ بکت؟

نہٹ ہہلبہستہ ژ فان چاپگری یا ہاتی یہ وەرگرتن و تویراندن:

۱- د. شوکرہ رسول: کوٹارا / ناسوی زانکوی - ہژمار (۸) جزیرانا ۱۹۷۸ ای بی (۸۱) (ر).

- ب- زمان و ئه ده بی کوردی: پولی پیتنجه می ناماده بی- چ (۵) هه ولیر- ۱۹۸۰ ئی پ (۹۸) (ز).
- ج- انور محمد طاهر: کوڤارا / مه تین- هژمار (۳۳) - هنده ک ژ هه لبه ستنی دناڤ ده ستنقیسین دناڤ کوڤاریدا هاتینه به لاکرن، به لاقبوویه و نقیسه ری ده ست نیشان نه کری یه کوئف هوزانه ژئی دناڤ ده ستنقیسین وی دا به لاف بوویه پ (۳۹) (آ).
- د- محمد علی قه ره داعی: کوڤارا / ره نگین- هژمار ۸۰ سالا ۱۹۹۵ ئی پ (۱۱) (ق).

ده هه ن:

- (۱) بنکا حوسنی... (ز، ر).
- (۲) کره ناچیته شه جیعی (ر).
- باکرم ناچیت..... (۱).
- (۳) تیخ آهنیمته بی (ر).
- تیخ و آهیخته (۱).
- تیخ و آهیخته (ق).
- (۴) حکمت و ترتیبیا عالم..... (ق).

ت - ۲

سہروا مہ ..

سہروا مہ ب زہر زہنگ و ہزار عیشوہ و مہش ہات (۱)
عاشق کرن تہ حیا ل رہ قیبان کو نہ خوہش ہات (۲)

سونبل کہ ملاندن، گول و لالہ خہ ملاندن
رہیحان شت ملاندن، ل روخان تازہ بنہفش ہات

تہن دہر فہنہ پوو قہت نہ ددا بہختی گوشادہ کی (۳)
روو دامہ شوکر، کہ عبہنق طالع مہ دو شہش ہات

..... پیدا فرہنگان و نیلو ہاتنہ رومین (۴)
شوکرانہ نیہانہ ژ عہرہب، ہم ژ حہبہش ہات (۵)

رہش تۆزہ خو نو بارہ مہ گہر گوشہ د خوارن
تیرا گوشہئی داتہ ہدہف گرت و ب کہش ہات

یان ہات و ب نیٹا دلی کہت قہد نہ د و سطا (۶)
لہورا [کوا] ژ بہر قہوسن مہ دی زیدہ ب و ہش ہات

خانی) ہسہ بین عاری چرا زیدہئی سالان
ئیسالہ ژ غسہ طالع و بہختی نہ ب رہش ہات (۸)

تہٹ ہہلبہستہ ژ فان چاپگری یا ہاتی یہ وہرگرتن و تویراندن:

- ۱- انور محمد طاہر: کوفارا / مہتین-ہژمار (۳۳) سال۱۹۹۴ء بی (۴۱-۴۲) (آ).
ب- تحسین ابراہیم دوسکی: کوفارا مہتین-ہژمار (۳۴) بی (۳۵)، راستکرنن ل سہر
بہلاٹگری بین ہژمارا (۳۲) بی (ب).
ج- محمد علی قہرہداغی: کوفارا / رننگین-ہژمار (۸۰) سال۱۹۹۵ء بی (۱۱)، (ق).

دہہمہن:

- (۱) سہروا مہ ب زو و زہنگ و.... (۱).
ہروا مہ (ق).
(۲) عاشق کرن تہحیا تہلرہقیبان (۱).
عاشت (ق).
(۳) رہیحان شہتلاندن ل روجان..... (۱).
(۴)، (۵) دہردو مالکادا نقیسہر (۱) دہست نیشانگری یہ کود دہستقیسیج دا ب درستی د
دیار نین.

بیدا..... (۱).

- (۶) شکرانہ نہاتہ (ق).
(۷) یان ہات و ب نیٹا دل کت و قہہ نہوہستا (ق).
(۸) ئیسالہ ژ غسہ طالع و بہخت نہ بوش ہات (۱).

ئەز چوومە دەری مەی گەدەئتی...

ئەز چوومە دەری مەی گەدەئتی صوبحە یەکنی زوو
 مەن دی یەکا ئەسەر (۱)
 قامەت ب مئال دارئی د شمشادئی دو گیسۆ (۲)
 مئانەندئی دو ئەژدەر

ماهئ مۆترە ققیب مەی گەدە و مەزھەری ئیعباز (۳)
 جارەک ب دو سەد ناز
 حالئ مە تەفەح حوص بکە بیژە کو ئەسیرو:
 ئەز بۆ تەمە غەم خوەر (۴)

چین چین د مەشن بسکئی ل سەر گولشەنتی روخسار (۵)
 مئانەندئی دوشە هەمار
 گە گە دخیشن زولفی ل سەر قەوسی دو ئەپروو
 مئانەندئی دوشە هەپەر (۶)

مەن گۆتئی : دوە قتی سەحەری، ئەو چ تە دا مەن
 ئەی سەر وئی قەدا مەن؟
 گۆ: ما تو نزانی چی یە مەن دا تە فەقیرو
 (اعطیتک کوثر)

هندي مهلك و حور و بينه تهماشا (۷)
 (حاشا ثم حاشا)
 گهنگي دين نهو لائق و ههڙهنگي دو نهبرو (۸)
 نهی دل مهڪه باوهر

يارئ ڙ دهري مهی گهدهئي من مهڪه بيتي بار
 نهی سیدیئ موختار (۹)
 ساڻي گه تووی (اشهد بالله)ی دئیسرو (۱۰)
 (خانی) بوویه مهی خودر (۱۱)

نهف هه ليدبيد ڙ ڳان چا پکري يا هاتي يه وهرگرتن و توپژانڊن:

۱- عبدالرقيب يوسف: کوڙارا / ناسوی زانکوی-هژمار (۳) ساله ۱۹۸۰ع ٻيپ (۸۳) (ع).
 ۲- مهلا عبدالله مهلا رهشيد: هوزانين ماموستاين گهوره نهحمدهي خانئ-سوريا (۴)،
 ٻيپ (۱۵)، (س).

دههههههه:

- (۱) من دی يهکي نهسمهه ... (ع).
- (۲) دو کهيسو (س).
- (۳) مان نهه موترهقب مه کره صورهتي (ع).
- (۴) مه غهه خوار (ع، س).
- (۵) دمهش بسکئي (س).
- (۶) دوشههيهه (ع).
- (۷) هندي مهلك و حورئ بينه تهماشا (س).
- (۸) کهنگي دين نهو لايقي نهظارهئي نهبرو (س).
- (۹) نهی سیدیئ موختار... (ع).
- (۱۰) کو توی (ع).
- (اشهد بالله)... (س).
- (۱۱) مهی خور (ع).

ر - ۲

ديسان دلچ شهيدا...

ديسان دلچ شهيدا
نوررا نهختيار پهرواز كړ^(۱)
صه يدهك دى يه و بهر دايه
دوو مهيل و فرا شه هباز كړ^(۲)

مه يلا وى مه حضا حيكه ته
صه يدا وى عونقا سيره ته
طه يري وى بالا هيمه ته
له ورا طه لب نه فراز كړ^(۳)

عونقا ب دهست كهس ناكه فت
دامه ك دوش نهو داكه فت^(۴)
نابت كوغو غافل راکه فت
ئى قه صده صه يدا باز كړ^(۵)

صه يي يادى يا من بوو عه بهس
دائيم لمن ته ننگ بوو قه هس
راحت نه بووم نه ز يهك نه هس
من لهو ب نه غان ساز كړ^(۶)

ساز و سه مایا سو حبه تی
 گوشتی نه ندو چه رخا داوه تی
 فکریه شه گل و قمامه تی
 بی رتینه من ب ئاواز ک (۷)

شکلئ م جه جازی چنده که
 سه یدا حه قیقی وه رده که (۸)
 تی فوونی قه یدا لیثه که
 به حری مه به حر نه نداز ک (۹)

زنجیر دبی تی فوون بتن
 چه ندهک ل پتیش به رخوون بتن (۱۰)
 شوونقار نه دئ مه جنوون بتن
 نه سکوف ژ چاغان باز ک

شوونقاره چاا تی فوونه دل
 بهردانه دوو چاا تین ب کل
 (خانی) نه وان گیتیرا خه جل
 له ورا مه جاز ناغاز ک (۱۱)

نهف هه لبهسته ژ فان چاپکری یا هاتی یه وه رگرتن و تویراندن:

- ۱- انور محمد طاهر: کوڤارا/ مه تین-هژمار (۳۳) سالا ۱۹۹۴ ای بی (۳۸-۳۹)، (آ).
- ب- راستکرتین محسین ابراهیم دۆسکی: کوڤارا/ مه تین-هژمار (۳۴) ای بی (۳۳)، (ب).
- ج- محمد علی قه ره داغی: کوڤارا/ رهنگین-هژمارا (۸۰) سالا ۱۹۹۵ ای بی (۱۱)، (ق).

دههمه ن:

- (۱) ژ نوی نهختیار و..... (۱).
- ژ نوی آختیار ... (ق).
- (۲) صدیه دهک دیه و بهردایه دومیا فرا شه یاز کر (۱).

-
- (۳) لهورا طهلبا نهقراز کر (۱).
- (۴) دامدک ئیج نهو دکهفت (۱)
- (۵) دچاپکرییا (۱) دا نههاتیه و د دستنقیسیج دا ههیه.
- (۶) من لهو نهفغان... (ق).
- (۷) پییر..... (۱)
- ... بییر تییه من باواز کر (ق).
- (۸) دهریکه (۱).
- (۹) بجریمه بهحرا ندادز کر (۱).
- بهحری مه بهر نهنداز کر (ب).
- (۱۰) ئجیر دبی تیفون بتن (ق).
- (۱۱) خان++ی نهوانتی گئیرا (۱).

ئەي دل گەر تە دڤيتن...

ئەي دل گەر تە دڤيتن ب بي دائيم مەسرور^(۱)
د طەرب خانەئى دنيا ڤەخوہ ئاڤا ئەنگور

پەنبەئى غەڤلەئى غەوڤاين جیھانى ب دەرين
ڤ مەقامى گو بەهەشتى ڤ سەداينى طەنبور

زەمزەما زەمزەمى يا راھى حوسينى ڤ حيجاز
ڤەنە مەونەت كەعبە دل نابتە (بيت المعمور)^(۲)

پەردەينى زولەئى نیشغالى جیھانى ب دەرين
ڤ نەظەرگاھى جەمالى، تو حيجابى بکە دور

مەنظەرى ديدەئى جانى تە مەنەور نەبتى
نەصلى ما زاغى نەكيشى تو ڤ خال و خەطا هور^(۳)

مەي و مەعشوق و ھەوەسبازى و دنيا [يا د] زاھر
تەبو وا نانە د بوو ئسمەكى (اللە غفور)^(۴)

گونەھان گەر نەبو لەڤەئى و زەوقەكى حاشا^(۵)
فاعلى نیشم نەدبوو تارك و تائب (ماجور)^(۶)

من گونەھ تی ب گونەھان كو دنيف باغى جیھانى
ئەمەرى خوشتر ئەو بوون ب حەرامى مەشهور^(۷)

هنده کی دهور و فلهک سافری مه دوری دکهت (۸)
مهه و سالان د گهرت هدر وه ژ عهری مه (تصور)

رايه نهی ساقی یی مه هودش تو ژ ره غما فلهکی
بده من بادهئی له علی تو ژ جاما (فغفور) (۹)

شیخی جام نهر نه فلهسی هه مدهمی دل کت ب مراد (۱۰)
ل مریدی دلی مه رده دبتن که شفنی قبور (۱۱)

یه عنی نهر خانه [ئی] گول نابته (مائل قطعاً)
نه ب چه شمی دلی ناظر نه ب رووی مه نظور (۱۲)

شهبی زولوماتی ب نیمکانی دبت صویحی نوما (۱۳)
نافتایی نه حه دیهت ژ فلهق تیتنه ظهور (۱۴)

عشق بازی دو طهریقن چ حه قیقهت چ مه جاز
شهمعی جان دئی بسوژیتن چ ب نار و چ ب نور (۱۵)

سهر و مال و دل و جان هدر ب فیدایی ته بتن (۱۶)
بکه قهلیی مه تو ساقی ژ شه را با خواه ظهور (۱۷)

دا بکهم که سبت مه قامات، عولوییی دهره جات
یا بکهم که شفنی کهراماتی ژ دارا مه نصور

زاهدی گهر ته دقتیتن تو خودی ناسی بکی
وهره بدر سایه هی شمشادی قه دان قهط مه چه دورور*

ب زيارئ وهره قهيدا شهجهره وادي يئ قوسد
گهر بزاني بيهي (صيتاي) (انا لله) ي ژ طرر

ئز له ما شيفته [يئ] واله مهجوروانمه [ئز]
گر دنيف نايته يئ جه بهه تي وان من ديه نوور

هه ده ما ندرک خلخالئ بئ تينه خررش
هه ده ما طورره ژ بهر طايئ قه صب تيته صدور

يانه کاگول ژ کنارئ گه له ي گهچ بهر يت (۱۸)
يا خه طئ مه شقئ بهر شکه ست ژ کنارئ کافور (۱۹)

کافري عشقم نه گهر نه ز نه ده مي ئيمانئ (۲۰)
يا ب محرابا بروويان ب نه رم سوجده ژ دور

واعظا گوه بده من دا ب بهي نه قلا صحیح
مه صحفا چه ره خويان [وه] کتبا مه سطور (۲۱)

ده فترا عشقئ نه دا ده ستا ته معهلئ نه زه ل
مه عنده يا نايه تي حوسنا ل ته له و ما مه ستور

بي ته که لوف دخورم سورندئ ب قورنانا شهريف
(خاني يا) سوورته تي جانا ته ب من سوورته ئ نوور

ئف هه لبهسته ژ فان چاپکري يا هاتي به وهرگرتن و تويزانندن:

- ۱- د. شوکريه رهسول: کوئارا/ ناسوي زانکوي- هژمار (۸) ساله ۱۹۷۸ئ بپ (۸۲)، (ر).
ب- صادق بهاء الدين ناميدي: هوزانثانيتت کورد- بغداد- ۱۹۸۰ئ بپ (۳۳۳-۳۳۴)، (ص).
دههمه ن:

- (۱) بهی بی ... (ر).
- (۲) قنمونت کعبه ... (ر).
- (۳) نخل ما زاخ نکشی (ر)، د فهورزیدا هاتیه (نه کیشی) ل بهر دهستنقیسه کا دی راگری یه.
- (۴) نهف بهیته د چاپکریا (ر) دا نه هاتی یه و چاپکریا (ص) ب قتی بهیته دست پیکری یه.
- (۵) زهوقک قاتا (ص).
- له زدهت و زهوقک حاشا (ر).
- (۶) فاعل اتم.... مهجور (ر).
- (۷) اثن بون بهمرامی مشهور (ر).
- (۸) هنگی دور.... (ر).
- ساغری ... (ص).
- (۹) نهف بهیته د چاپکریا (ص) دا نه هاتیه.
- بده من تو باده لعلی ژ... (ر).
- (۱۰) شیخی جام ارز نفسی (ر).
- (۱۱) المرادی دل مرده... (ر).
- (۱۲) نهف بهیته د چاپکریا (ص) دا نه هاتیه.
- (۱۳) شب ظلمانی امکان دبت صبح نما (ر).
- (۱۴) ژ فلهق بیته ... (ص).
- (۱۵) شمع جان دی بژیتن چ بنار و چه بهنور (ر).
- (۱۶) سهر و مال و دلوجانی مه نشارئ ته بتن (ص).
- (۱۷) خو ظهور (ص)، ههتا قیره د چاپکریا (ص) هاتیه به لافکرن.
- * و دهبر سایه... (ر).
- (۱۸) ژ کنارئ هلکی ... (ر).
- (۱۹) یا خط برشکست ژ (ر) د فهورزیدا هاتیه (یاخط مشک).
- (۲۰) دهنگه کئی کیمه.
- (۲۱) خویان (ر).

صیدئ چنگالا سدرئ زولفا...

صیدئ چنگالا سدرئ زولفا شهها شههبازم ئەز
مەستی جانا عیشوویا شههنازی نازک نازم ئەز

رەمز و ئیعبازئ د خۆبان بێ عیبادهت سەح دکم
مورشیدئ کامل ئەزم ئیروهە صاحب رازم ئەز

بەبەسیا ئەز تێ عەبەس بوو، ناشیانا مە قەفەس
گەر چی دل پر [مەن] هەوەس بوو، بێ پەر و پەروازم ئەز

ئێ حەیاتا عیبەرەتێ چ بکەم بەقا نینێ ژ بو
لەو شەهیدئ غەمزەیا وئ دلبەرا طەننازم ئەز

دەردمەندەک مەن د ئیتێ، هەم نەفەس بەت (خانی یا)
کومە هەمەدەستەک هەبیتێ، سازئ خوێش ئاوازم ئەز

ئەف هەلبەستە ژ ئێ چاپکری بێ هاتی یە وەرگرتن:

۱- فەرهاد شاکەلی: کۆقارا/ ماموستای کورد-سوید-ژمارە ۱۱ و ۱۲ ساڵا (۲)
بپ (۱۳۵)، (۷)، (ش).

ز-۲

هدر د نالم شهب و روژان...

هدر د نالم شهب و روژان مه گهر نه يووم نهز^(۱)
هتستران هدر شه دمالم مه گهر به عقووم نهز

بكرم دهست ژ مه برون گول و وهردان بهكن
وهر ب پتچين ب جقايين خوه نه مه كترووم نهز

هندكي غم هديه دائيم ل من نه و ټيكت دكه قن
نهز نزانم كوب چاڅ وان قهوي مه حبووم نهز

غم طهله بكارئ مهديه، نه م خو طهله بكار ذيار^(۲)
وه طلسمي طهله بهي طالب و مه طلويوم نهز^(۳)

عجده ب نيقبالي ژ من نهه (خاني) كول باله^(۴)
پادشاهي غم و وهردان وهه مه رغرووم نهز

نهف هه لبه سته ژ فتح پاپكري به هاتي به وهرگرتن:

۱- د. شوكر به ره سول: كوچارا/ ناسوي رانكوپي- هژماره ۸، ساله ۱۹۷۸ ټي بپ (۸۱)، (ش).

دههمه ن:

(۱) هدر د نالم شي و.

(۲) غم طهله بكار مين....

(۳) مصلووم نهز.

(۴) كول لبال.

ز-۳

به‌دی بهر نه‌سیم...

به‌دی بهر نه‌سیم و بده ئه‌ی مسو‌طریی ده‌مساز^(۱)
صده دل بو ژه‌بن به‌ستنه هه‌ریهک ب دو صده ناز

ئه‌ی بادئ صه‌با پر مه هه‌ژین طوره‌ئێ دلدار^(۲)
عوششاقئ ب نالینه ژ بهر غوله و شه‌هناز^(۳)

ساقئ ب گه‌رین باده‌ئێ نه‌نگورئ ب طه‌نبوور
جانا بده من بو‌سه‌یه‌کئ ب هه‌روه ب ده‌سواز^(۴)

روحان و سـرا د روخئ یارئ ب یه‌ک را^(۵)
رژا نه‌زه‌لئ بوونه ب دل هه‌م ده‌م و هه‌مـسـراز

(خانی) ته‌غه‌له‌ط زانی یه‌ ئه‌و هه‌ر ژ خوه یه‌ک بوون^(۶)
خه‌للاقئ ته‌عه‌دوده ب مه‌ظاهر کره ئیـهـجـاز^(۷)

ئه‌ف هه‌لبه‌سته ژ ئان چاپکری یا هاتی یه وه‌رگرتن و تویراندن:

- آ- انور محمد ظاهر: کۆقارا/ مه‌تین - هژمار (۳۳) سالا ۱۹۹۴ئ بپ (۳۷)، (۱).
ب- تحسین ابراهیم دۆسکی: کۆقارا/ مه‌تین-هژمار (۳۴) سالا ۱۹۹۴ئ بپ (۳۲)، (ب).
ج- محمد علی قه‌ره‌داغی: کۆقارا/ ره‌نگین-هژمار (۸۰) سالا ۱۹۹۵ئ بپ (۱۱)، (ق).

ده‌هه‌ن:

(۱) ی بریشم و بده (ق).

(۲) ئەي باد صەبا پر ب ھەژىن طورەئى دالدار (۱).

(۳) عشاق بن لىنە... (ق).

(۴) جانا بدە من بوسىھكى پروە... (۱).

(۵) دروخى (۱).

(۶) خانى تە غەلظ زانى يە نىيە ئەو (۱).

(۷) تعدد ... (۱).

تېبىنى: (۷و۸) د چاپكريبيا (ق) ھاتىنە پاش و پىش كرن، ئەو ۋى شاشى يا چاپكرنى يە.

ف - ۱

ئەز چوومە باغئى سۆز گولان

ئەز چوومە باغئى سۆز گولان
وہختى سەھەر گاہى ب خەف
مىن دى صەدايا بولب گولان
دا گرتب بون ھەر چار طەرەف

صەھوتە ھوزار و قومىرىيان (۱)
دەنگى رەباب و موغنىيان (۲)
تەشەببىھى بەزما بەنگىيان (۳)
ھەڭ دەنگى ھەڭ بون چەنگ و دەف (۴)

مانەندى مەست و سەرخوۋەشان (۵)
ئەز چوومە بەزما مەھوۋەشان (۷)
نەبروۋ كەمان و چاڭ پەشان (۶)
جەرگ و دلئى مىن كەر ھەدەف (۸)

پەيكان د جەرگى دل بەرئى (۹)
تەن بىوريە سەندۇقنا بەرئى (۱۰)
صەدەدەق ژ ھوسنا ئى بەرئى (۱۱)
ھىترائىن كەر كەرب و گەف (۱۲)

ھىترائىن بىو كەرب و كىن (۱۳)

ظاهر غم زه باطن کهنین
لی غم زه یک دا من نهین (۱۴)
عقلی مه دیسان کر تهلل

دیسان حه بیبا چاژ بهلهی
ئیحسان دگهل من کر گهلهی (۱۵)
لهورا دگهل زولفتین ههلهی (۱۶)
نالوز مه بین قششت و لهف (۱۷)

خه مری و قششت و زولف و خیال (۱۸)
هه مییان لسه روخسارئی تال
دیگر هه بوون جهنگ و جلال (۱۹)
لیک تالییا بوون صهف ب صهف

صهف صهف مه دی وی کره جهنگ
هندهک حه بهش، هندهک فـرنهنگ
ٹیـکرا براندن وهک خه دهنهنگ (۲۰)
دیگر هه بوون وان لاف و لهف (۲۱)

دیگر هه بوون ده عوا و شهـر (۲۲)
دهر بوون ل من تیپا تدهر
ژیک راکرن قهلب و جهـگهر (۲۳)
رهتن ژ دل خه وونسا ب کـهف

رهتن ژ دل خه وونسا دلان (۲۴)
شه هه باره زولفتین سهـرملان (۲۵)
بی رهحم و مهـستتا قاتلان (۲۶)
مهی خووار ژ فنجهاتا صهـدهف

وان مەهەبەت خۆهەران ئەبەتەر گەڕین (٢٧)

بئێ قوووت و رەنگ زەر گەڕین (٢٨)

(والله) ژ دڵ کەرکەر گەڕین (٢٩)

(خانی) بەسە ئاھ و ئەسەف (٣٠)

ئەھەلبەستە ژ ئان چاپکری یا هاتی یە وەرگرتن و توێژاندن:

ا- د. نافع ئاکەری: چەند شاعیرەک د هەرێما بەھدینان دا/ بغداد-١٩٧٨ئ
بپ (٦١-٦٢)، (ن).

ب- حەمە سەعید حەمە کەریم: دیداری شیعری کلاسیکی کوردی/ بغداد-١٩٨٦ئ
بپ (٢٢١)، (ح).

ج- پەرویز جەانی: فەرھەنگا نوێھار/ ورمج-١٣٦٧ھ بپ (٨-٩)، (پ).

د- گیو موکریانی: (مەم و زین) - خانی/ ھەولێر-١٩٦٨ئ بپ (٢١٠)، (گ).

ه- صادق بەھاء الدین ئامیدی: ھوزانقائیت کورد/ بغداد-١٩٨٠ئ بپ (٣٣٢-٣٣١)، (ص).

و- مەلا عبداللە مەلا رەشید: ھوزائین ماموستائین گەرە ئەحمەدئ خانی/ سوریا
سال (؟) بپ (١٦-١٧)، (س).

دەھمەن:

(١) سەوتنا ھزار و... (س، پ، ن، ح).

(٢) دەنگێ روپاب... (پ).

(٣) تەشبیھێ بزمار بەنگیان (ح).

تەشبیھێ بەزمار بەنگیان (ن).

(٤) ھو دەنگ ھو بون چەنگ و دەف (ن).

(٥) ما ئەندێن مە مەست و سەرخوشان (گ).

..... سەرخوشان (ن، ح)

(٦) مەدھوشان (ن، ح).

(٧) چاو رەشان (گ).

د چاپکریا (س) دا ئەھاتی یە.

(٨) د چاپکریا (س) دا ئەھاتی یە.

- (۹) دلپهري (ن).
- په يگان و جهرگ و دل بهري (س).
- (۱۰) نه پينوکه سندوقا بهري (پ).
- ته پينويه صندوقا بهري (پ).
- (۱۱) سدهق ژ حوسني قني بهري (ص.ح.گ.س).
- (۱۲) ... بو کهر ب گهف (س)،
- هيژا ل من کرب و گهف (ن).
- (۱۳) هيژا ل من کهر ب گهف (ص).
- (۱۴) نه پين (ح).
- (۱۵) ئي حسان دگه ل پرو گه لک (س).
- (۱۶) هه لک (ص).
- (۱۷) مه بينين قشت و لهف (ن). ئالوز مه تينن ... (س).
- (۱۸) شوتري و (س).
- (۱۹) قتيکرا هه پيون (س).
- (۲۰) تين راپه رين ژوان خه دهنگ (ص.ح.ن.پ.گ).
- (۲۱) قتيکرا هه پيون (س).
- (۲۲) قتيکرا هه پيون (س).
- (۲۳) قتيکرا (س).
- (۲۴) رهتن گه لک (س).
- (۲۵) سدر دلان (ص). شه هماري زولفا سدرملان (س).
- (۲۶) بي رحم و مه ستين ... (س).
- (۲۷) وان مهدي خارن (گ).
- (۲۸) دچا پکرييا (س) دا نه هاتي يه.
- (۲۹) دچا پکرييا (س) دا نه هاتي يه.
- (۳۰) خاني به سده نا هو ئه سدهف (گ). خاني ب ناه و پر ئه سدهف (س).

هەر سهەری مـــــوول ســـــازەکی (٧)
جلوه دکـــــهت ب نازەکی (٨)
عاشقـــــی عـــــشق بازەکی (٩)
بهنده دکـــــهت ل به لایــــی زولف (١٠)

روم و فـــــرهنگ و هندیـــــان (١١)
خال و نیشـــــان و خه مریـــــان (١٢)
خه نجـــــهر و شیر و مـــــریـــــان (١٣)
جـــــهنگه ل بهر لـــــیـــــوایی زولف (١٤)

تاج و تومـــــار و بن بهرـــــان (١٥)
له عـــــل و گـــــوهار و گـــــه وههـــــران (١٦)
سهـــــرخـــــوش و دین و ئه بهتـــــهـــــران
ره قـــــصه دکـــــهل سه مایــــی زولف (١٧)

لاژو روال و پـــــیـــــان (١٨)
مـــــیـــــرو و هـــــیـــــرو و جندیـــــان
سهـــــرخـــــوش و مهـــــست و بهنگیـــــان (١٩)
دهرده ژ مـــــاجـــــه رایــــی زولف (٢٠)

شـــــیخ و مـــــرید و ســـــالکـــــان
شـــــاه و فـــــه قـــــیـــــرو مـــــالکـــــان
چـــــست و چـــــه لـــــهنگ و چـــــاپکـــــان (٢١)
دل کـــــه ته بهنده پایــــی زولف (٢٢)

ئه فـــــه مـــــا و مـــــار و ئه ژدهـــــره (٢٣)
مـــــسک و زیـــــاد و عـــــه نـــــبـــــهـــــره (٢٤)

نه فـــــخـــــه نئی روحی په روره (۲۵)

رایحـــــه نئی ل هه رایستی زولف (۲۶)

بیـــــه ی و بیـــــه ده وایسته کی (۲۷)

بیـــــه دلف و چه ننگ و نایسته کی (۲۸)

دین دکـــــه تن مـــــه لایسته کی (۲۹)

جـــــه زه نئی دل رو یایی زولف (۳۰)

مـــــه رومـــــه لا و مـــــه اهران

چه ندی به لیغ و شـــــه اعران (۳۱)

خـــــه انی و هندی حـــــه اضران (۳۲)

داده ژ ده ست ده وایستی زولف (۳۳)

نډ هه لېسته ژ ښان چاپکری یا هاتی په وەرگرتن و تویژاندن:

- ا- د. شوکریا رهسول: کوڅارا/ ناسوی زانکوڅی/ هژمار (۸) سالا ۱۹۷۸ ای بی (۸۲)، (ر).
- ب- قه رهاد شاکه لی: کوڅارا/ ماموستای کورد- سويد- هژمار ۱۱ و ۱۲ سالا (۴) بی (۷)، (ش).
- ج- انور محمد طاهر: کوڅارا/ مه تین- هژمار (۳۳) سالا ۱۹۹۴ ای بی (۴۰)، (۱).
- د- تحسین ابراهیم دوسکی: کوڅارا/ مه تین- هژمار (۳۴) سالا ۱۹۹۴ ای. راستکرڼن نه کو به لافکرنا ده قی هوزانن په بی (۳۵)، (ب).
- ه- محمد علی قه رده داعی: کوڅارا/ رهنگین- هژمار (۸۰) سالا ۱۹۹۵ ای بی (۱۱)، (ق).

ده همن:

- (۱) نډی دا کری (۱).
- ای دا کری (ق).
- (۲) دڼی بکری یزان مه جال (ر. ش).
- (۳) جورجان فدایی زولف (ق).
- (۴) سوجه گه هان کوسه دکت (۱).
- کوسه ر... (ق).
- (۵) کوتبان (۱).
- کتبان (ب).

(۶) ٹف ہر سہ بیتہ (۲، ۳، ۴) ٹانکو ٹو ہر سہ چار مالکی د بہ لاقکری یا رودینکوڑین، ٹانکو بہ لاقکری یا د. شوکریہ دا نہ ہاتی نہ بہ لاقکرن.

ہر وہسا ٹف ہر سہ بیتہ ہاتینہ تینکدان، چنکی لسہر چوار رتیزا ہاتینہ و ہر رتیزہ کئی قافیہ کا جودا ہہیہ، ٹفہڑی دھونہرئ قہ ہاندنا (خانی) دا بین ژ راستی بین دویرہ و ہر لدویف دا ہہلبہست بدرستی ہاتی یہ خواری و ہیٹزا (محمد علی قہرہ داغی) ژ ٹف چہندہ دست نیشانکری یہ.

(۷) ہر سرموب سازکی (ر).

ما ب سرموبہ سازکئی (۱).

(۸) جلوہ دکہت بنازکئی (ر، ۱).

(۹) بازہ کئی (۱).

(۱۰) بہند دکہت بہ لایئ زلف (ش).

بند دکت ہلای زلف (ق).

..... ب لایہ زولف (۱).

(۱۱) روم و خہدہنگ و ہندییان (ش).

(۱۲) خال و نیشانی خہ مرییان (ش).

(۱۳) ترکییان (ر، ش).

..... سریان (۱).

(۱۴) چہنکہ لبہر لوایئ زولف (۱).

(۱۵) تاج و تومار بن پران (ر).

تاج و تومار و بون بہر ان (ش).

..... بن پران (۱).

(۱۶) لعل و گوہار گوہران (ر).

لہعل و گوہار گہوہران (۱).

(۱۷) رقصہ ل بہر ہوماہین زلف (ر، ش).

زوقہ دکل سماہ زولف (۱).

- ذہوقہ دگھل ... (ق) .
- زہوقہ (ب) .
- (۱۸) [لاودوال و] ری سپیان... (ق) .
- (۱۹) تیکیان (ر)
- (۲۰) دہردہ ژ ماجرایت زولف (ا) .
- (۲۱) چاپوکان (ش) .
- (۲۲) بہندی بایین زلف (ش) .
- دل کہ تہ بہندہ بالی زلف (ق) .
- (۲۳) ٹہڑدہرا (ا، ق) .
- (۲۴) عہنیرا (ا، ق) .
- (۲۵) نفعقرح ہرورہ (ق) .
- (۲۶) رایہہ (ر) .
- (۲۷) جاما مہی و (ا) .
- جامی و بی دزایکی .. (ق)
- (۲۸) بیج دہف و چہنگ نایہکی (ا) .
- چہنگ نایہکی (ر) .
- (۲۹) مہلائیکتی (ر، ش) .
- (۳۰) رویاہ زولف (ا) .
- (۳۱) چند بلیغ شاعران (ر) .
- چہندی بہلیغ (و) شاعیران (ش) .
- (۳۲) خانی د ہندہ حاضران (ش) .
- ساحران (ا، ق) .
- خانی و ہندی ساحران (ق) .
- (۳۳) دہردہ ژ دہست طایین زولف (ا، ق) .

فات عمری فی هواک...

فات عمری فی هواک یا حبیبی کل حال (۱)
 آهونالم هم دم شد در فراقت ماه وسال (۲)
 گهر بهنیم قانم دلم سن چوق دن اولیش در حلال (۳)
 دین و نهبتهر بووم ژ عشقتی من نه مان عقل و که مال

انت فکری فی فوادى انت روحى فى الجسد*
 لشکری خه مه های تو مولکی دلم ویرانی کرد (۴)
 داده گلدلم عشق النندن ایستتیرم سندن مدد (۵)
 وان ته تاران برنه یه غما عقل و دین و ملک و مال (۶)

طال غمی زاد همی شاع سوری فی الملا (۷)
 تشنه ئی جامی و یصالم چوون شهیدی کریلا (۸)
 یوقسه سن دیوانه اولدون ینچه حال ای دلا (۹)
 یا ژ نوقسه عشوه یه ک دا من که بیبا چاٹ غه زال

بت هجرانا حبیبی لست منی عالما (۱۰)
 هدر دم از دردی فراقت غافلای از حالی من (۱۱)
 جان و دلدن عرض قلدم حالای جانای بن (۱۲)
 عرض و حالا من تو غافل قط نه پرسی عرض و حال (۱۳)

هل لنا من نعمه وصل الحبيب من نصيب (۱۴)
 افتتا دم بر درت بی چاره سرگردان غریب (۱۵)
 در دمز چوق لک سندن اونه یوق هیچ بیسر طیب (۱۶)
 نهی طهیبی من دهوائی دهردی (خانی) هدر وصال

نهف هه لیهسته ژ فان چاپکری یا هاتی یه وهرگرتن و تویراندن:

- ۱- عبدالرقیب یوسف: دیوانا کرمانجی / النجف- ۱۹۷۱ ای بپ (۴۳-۴۴)، (ع).
 ب- صادق بهاء الدین نامیدی: هوزانقانیته کورد/ بغداد- ۱۹۸۰ ای بپ (۳۳۷)، (ص).
 ج- د. نافع تاکرهیی: چهند شاعیرهک د ههریما بههدیناندا/ بغداد- ۱۹۷۸ ای بپ (۶۳)، (ن).
 د- پهرویز جهانی: فرههنگا نویههار/ ورمی- ۱۳۶۷ ه بپ (۷-۸)، (پ).
 ه- دهستقیسا مهلا نهحمه دی جوزی: وینه یا وی ژ لایه هه قالیه هیژا (تحسن ابراهیم
 دۆسکی) قه گهشته من، بپ (۱۳۵)، (ی).
 و- مهلا عبدالله مهلا رهشید: هوزاتین مامۆستایین گهوره نهحمه دی خانی / سوریا سالا (؟)
 بپ (۶-۵)، (س).

دههمه ن:

(۱) یا خدیالی .. (س)

(۲) آهوناله همم دههم شد در فراقن .. (ن)

آه و ناله همدم شد در فراقن ... (پ).

..... دههم دهردی (س).

..... همدم (ی).

(۳) گرینم قائم د کرسن ... اولمیشی (ص).

گرینم (ع).

گریم قائم (ن).

* ژ عشقا (ی) نهما فکر و خدیال (س).

هیژا! پهرویز جهانی د دههمه نی دا نقیسی یه: (لهندهک نقیسینا دا ل جهن «فکری - عیشقی»

هاتی یه نقیسین)!! مخابن نهو نقیسین دهست نیشان نه کری نه.

(۴) لهشکهری غم های تو ملکی دلم ویرانی کرد (ع).

لشکری غمه های تو ملکی دلم ویرانی کرد (ص، ن).

(۵) دار گول دهم عیشقی نهله ندهن ئیس ترهم سندهن صه دد (ن).

دار گلدم عشق الدن ایسترم سنن مدد (ص).

(۶) بر به یه غما ... (ب).

(۷) طال همی زاد غمی شاع فکری (س).

(۸) تشنه ئی ... (ع).

... چوون حوسه ینج کهره لا (س).

(۹) یوقسه سهن دیوانه تولدون ینجه جالم .. (پ).

.... ینجه حالن (س).

..... او لدیگ ... (ی).

(۱۰) بت هاجرا ... (ی).

(۱۱) نالم از درد فراقه ... (پ).

.... غافلیم ... (ی).

(۱۲) جان و دلدهن عهرز قیلدم حالی جانا نه بن (پ).

..... جانا نه قن (ی).

جان و دیلدهن نه ردی قیلدهن ... (س).

(۱۳) عهزده ... (پ).

ژ عرض و حال من ... عرض حال (ی).

عرض حال ... (ع).

عهرد و حالا من ... عهرد و حال (س).

(۱۴) هل لنا من نعمه الوصل، حبیب من نصیب (س)

(۱۵) در نهزم ... (س)

(۱۶) در دمن چوق لیک ... او ته بوق هیج .. (ی)

... بر طبیب (ع).

دهرد میز چوق لیک سهن دهن توفه ... (س).

ن-۱

مه دی نه قشهک ...

مه دی نه قشهک ژ نه قشې نه قشه بهندان (۱)
ژ به بو قسه يدي دمن يک يک ژ زندان (۲)

گوشادا دل ژ بو من را مويه سر (۳)
نه بو بې صوحيبته تا صورت له وندان (۴)

ل من گرت بوو ړې يا که عبا وصالې (۵)
ژ شه کلې قام ته تا بالا بلندان

د نيزو سره خو شم (والله واعظ) (۶)
ل من ضايع مه کن ژان وه عظ و بهندان (۷)

ژ ناهويان مه ياهو خو است نه ما.. (۸)
دلي من ما دنيتف موشکين که مهندان (۹)

مه سهده هيشي هديه ديسا ژ سه يياد (۱۰)
مه نازاگت ژ قسه يدي قسه يد و بهندان (۱۱)

ههچی گه ریا بتا پتلهک ژ غه شقی (۱۲)
دبیتن عاقبهت نه لبهت چو خه ندان؟ (۱۳)

دلنی (خانی) نه گهرچ گه نجه خانه (۱۴)
شوکر قهط کهس نه گۆ: (خانی) ب چه ندان؟

نهف هه لبهسته ژ فان چاپگری یا هائی یه وه رگرتن و تویژاندن:

- ۱- عبدالرقيب يوسف: کوڤارا/ ناسوی زانکویی-هژمار ۳ سالو ۱۹۸۰ی بپ (۸۴)، (ع).
- ب- فههاد شاکه لی: کوڤارا/ ماموستای کورد-هژمار ۱۱-۱۲ سالو (؟) بپ (۷)، (ش).
- ج- روژناما/ خه بات-هژمار ۷۴۷ روژا ۱۲-۱۰-۱۹۹۴ی بپ (۱۲)، (خ).
- د- مهلا عبدالله مهلا رهشید: هوزانیتن ماموستای گه وره نه حمه دی خانی-سوریا سالو (؟) بپ (۹)، (س).

دهههههههه:

- (۱) م دی ... نه قش به ندان (ش).
- نه قشه نه قشه به ندان (خ).
- (۲) قه بون قهیدی دمن هور هور ژ زه ندان (ع).
- قه بوو به ندی د من یهک یهک ژ به ندان (ش).
- قه بوو قهیدامه یهک یهک نهو ژ زه ندان (خ).
- قه بوون به ندیتن د من ... (س).
- (۳) ژ بو من بوو موویه سه ر (خ).
- (۴) پییری له وه ندان (ع).
- ژ بو وی سوجه تا ... (خ).
- (۵) ل مه گرته ریا که عبه و وصالنی (خ).
- ل من کورت بوو ... (ش).
- ل من گرتی ... (س).
- (۶) نه زم نیرو نه خوه شم وه له واعظ (خ).
- نه ز نیرو (ع).
- (۷) مه که وان (ش).

..... بهندان (ع).

ل من دايع مه كه فان نصح و بهندان (خ).

ل من دايع نهكن ... (س).

(۸) خوشترن نهمان (ع).

ژ تاهنيون ژ ماهي خهسته نيم مام (خ)

(۹) (ملمن) ما دنيثف موشرکين بلندان (ع)

دلي من ما دنيثف شهکيتين کومهندان (خ).

(۱۰) نهف هدر دوو مالکه د چاپکريا (ش، خ) دا نه هاتي نه.

..... هديه تيرو... (س).

(۱۱) کهسي گريان بتن پيلهک ب عشقي (ش).

د چاپکري يا (س) دا دوو جارا ههلبهست هاتييه خواروي و جارا دووي نهف مالکه ل جهي وي

نينايه خواروي :

مه نازاکت....

ل من دايع نهکن فان وهعظ و بهندان (س).

(۱۲) دبيتن عاقبيته نهلبهسته خهندان (ش).

نهف هدر دوو مالکه د چاپکريا (خ) دا نه هاتي نه.

ههچي گهريا بتن پيلهک ل نشقن (س).

(۱۳) وهلي خاني نهگهر پر گهجي خانبا (ع).

دلي خاني نهگهر چي بو سنج خانه (ش).

بهلي خاني نهگهر چي گهجه خالي (س).

ژ بهر سهروين کرنا ههلبهستی د چاپکري يا (ش) دا، فوره هدر وهک خوربيته خواروي:

م دي نهقشهک ژ نهقشني نهقش بهندان

قههبوو بهندي د من يهک يهک ژ بهندان

گوشادا دل ژ بو من را مويه سسه

نهبوو بي صوحبه تا صورهت لهوهندان

ژ تاهوویان مه یا هوو خواست ئەمما
دلێ من ما دنیث موشکین کەمەندان
ئەز ئیرو سەر خۆشەم وە ئیلاھ و اعیظ
ل من ضایع مە کە وان وە عەظ و پەندان
ل من کورت بوو ریا کە عبا و یصالی
ژ شە کلێ قامە تا بالا بلندان
کە سێ گریان بتن پیلە ک ب عیشقی
د بیتن عاقیبەت ئە ل بە تته خەندان
دلێ خانی ئە گەر چی بوو سنج خاڵە
شوکور قەط کە س نە گۆ خانی ب چەندان.

زاهدی خهلوهت نشین...

زاهدی خهلوهت نشین پابه‌ندی کدرداری خوویه (۱)
 تاجرئ رحلهت گوزین دلنارئ دینارئ خوویه (۲)
 عاشقی دلبره هه‌بین دلداری دیداری خوویه (۳)
 دا بزانی ههر کهسهک بی شوپهه غه‌مخواری خوویه (۴) *

بی غه‌مه‌ل تو ژ کهس مه‌که هیثی عطا و هیسه‌تی (۵)
 بی غه‌ره‌ز ناکیشیتق قه‌ت کهس ژ بو کهس زه‌حمه‌تی (۶)
 کهس نه‌هن قه‌ت هه‌لگرت باری ته‌ئو بی ئوجره‌تی (۷)
 گهر چ عیسا بت ئه‌وی فیکرا کهر و باری خوویه (۸)

هشیار بی دانه‌کی تو عومری خوه بی حاصل ته‌له‌ف (۹)
 کونه‌دایه فایده، مال و گهنج و ئه‌ولاد و خه‌له‌ف (۱۰)
 ما جه‌رایا (خدری) دیواری یه‌تیما بوو سه‌له‌ف (۱۱)
 ئی زه‌مانی ههر کهسهک می‌عمارئ دیواری خوویه

جا نه‌زه‌رکه عیبره‌تی پیتلا کو واقع بت سه‌واش (۱۲)
 گهر نه‌بیان ئیلتفات و موچه و ده‌بر و مه‌عاش
 جندی بی رمبازئ فارس ناده‌تن جانی به‌لاش
 ساعه‌تا سه‌ریازی بی هیثی ژ سه‌رداری خوویه

خانی (یا) زایع مهکه وهختن خو ئه‌ی نادان عده‌س (۱۳)
 بی طه‌لب نابی ژ وه‌صلتی به‌هره‌مه‌ند ئه‌ی بوله‌وه‌س (۱۴)
 صانعی مو‌طه‌لق کو نینه ئی‌حتیاجه‌ک وی ب که‌س
 لوظف و ئی‌حسانا ژ وی ده‌رحه‌ق طه‌له‌بکارتی خوه‌یه (۱۵)

ئه‌ف هه‌لبه‌سه ژ فان چاپکری یا هاتی یه ودرگرتن و تویراندن:

- ا- هه‌مه‌ه موسه‌کی: کو‌قارا/ ژین-هژمار ۱۲ سالا ۱۹۱۷ئ بی (۴)، (ژ).
 ب- د. شوکریه ره‌سول: کو‌قارا/ ئاسوی زانکویبی-هژمار (۸) سالا ۱۹۷۸ئ بی (۸۱)، (ر).
 ج- عبدالکریم فندی: کو‌قارا/ به‌یان-هژمار ۱۴۲ ته‌موزا ۱۹۸۸ئ بی (۲۲)، (ک).
 د- محمود زامدار: روژناما/ هاوکاری-هژمار ۶۶۸ روژا ۳-۱۲-۱۹۸۲ئ بی (۶)، (ه).
 ه- عبدالرحمن مزوری: روژناما/ هاوکاری-هژمار ۶۷۲ روژا ۲۷-۱-۱۹۸۳ئ بی (م).
 و- عبدالرحمن مزوری: روژناما/ هاوکاری-هژمار ۱۰۱۳ روژا ۶-۱۰-۱۹۸۸ئ بی (م).
 ز- ره‌شید فندی: روژناما/ هاوکاری-هژمار ۱۰۸۹ روژا ۳-۷-۱۹۸۹ئ بی (ف).
 ی- مه‌لا عبدالله مه‌لا ره‌شید: هوزانیتین مامۆستایین گه‌وره ئه‌حمه‌دی خانی/ سوریا سالا (۴)
 بی (۸-۹)، (س).

ده‌هه‌ن:

- (۱) زاهدی خلوت نشین پابست ... (ر).
 خلوه (س).
 (۲) تاجری رحلت گزین دریند دیناری خویه (ر).
 تاجری رحلت گزین دلدار دیدار خویه (ژ).
 تاجری رحلت گه‌زین دلناری دیناری خویه (م. ۱).
 ده‌ریه‌نه‌ئین دیناری خویه (س).
 (۳) عاشق دلبر حبیب دلدار دیناری خویه (ر).
 عاشق دلبر حبیب دل ناری دیناری خویه (ژ).
 عاشقی دلبر حه‌بیب، دیداری دیداری خویه (م. ۱) ده‌روژای دا).
 عاشقی دلبره‌نه‌ئین، دلدار دیدارا خویه (س).
 (۴) قی زمانی هرکسک ... (ر).

* هدايتي چارينيچ (ف) دان وستاندن ل سهر كري يه .

(۵) عصا و همتي (ر) .

(۶) كهس ژ كهس (ر) .

(۷) كهس نههن هلگرتن (ر، ژ، م، ف، ه) .

(۸) څيټكرا (م، ا) .

گهرچ يسابت، نهوي څيټكرا (ه) .

(۹) بجاهل تلف .. (ه) .

..... حاسل تهلهق (ه) .

(۱۰) لوكونالت مال و گنج، واولاد و خلف (ر) .

كونه دايه فايده مال، گنج، واولاد و خلف (ژ، ك) .

كونه دايه، فايده، مال، گنج و نهولاد و خدلهق (ه) .

لهو كونادت فايده گنج مال و نهولاد و خدلهق (س) .

(۱۱) ... بوسهلهق (ه) .

ما جهرايي خدر و ديورايي يه تيم بويه سهلهق (س) .

(۱۲) نهف چارينه د چاپكري بين (ژ، ك، م، ا، س) دا نه هاتي يه .

(۱۳) ... عومري خوه .. (س) .

(۱۴) بين طلب نايي ژ عشقي ... (ژ، ك، م، ف، ه، س) .

(۱۵) تهلهن كاروي خويه (س) .

ئەي ئايىنەئى دل...

ئەي ئايىنەئى دل ب جەمالا تە موجدەللا^(۱)
 ۷۷ صەد ۷۷ صەفحە ب يەك ذەررە ژ نورا تە موجدەللا^(۲)

ئىنسان تە ژ بو عالەم كويىرا كىرە نوسخە^(۳)
 لەو موزىفەككى ژى تو دكەي عەرشى موجدەللا^(۴)

وحدەت ب حبب كشرەتئ ئەعيانى مەظاھر^(۵)
 ۷۷ ۷۷ صەد ۷۷ صىفاتان دكەتن كەشف و تەجدەللا^(۶)

لەو (مختلف القول) و عەمەل بوونە خەلاق
 كافىر ژ ۷۷ ۷۷ صەنەم بوونە ب نائى تە تەسەللا

سېرا خوە نەانى تە كو دا (ئەحمەدئ خانى)
 ئەز غەيرى بەرى شىود بىو ئاورد تەوئەللا

ئەف ھەلبەستە ژ ئان چاپكەرى يا ھاتى يە وەرگرتن و توپژاندن:

- ۱- د. شوكرىە رەسول: كوئارا/ ناسۆى زانكۆبى-ھژمار (۸) سالا ۱۹۷۸ئ بپ (۸۱)، (ر).
- ب- انور محمد طاھر: كوئارا/ مەتەن- ھژمار ۳۳ سالا ۱۹۹۴ئ، دەستتقىسا وئ دگەل
 گوتارى بەلاڤ بووبە و نقىسەرى دەست نیشان نە كرى يە بپ (۳۹)، (آ).

ج- محمد علی قہرہ داغی: کوٹارا / رہنگین-ہڑمار (۸۰) سالا ۱۹۹۵ء بیپ (۱۱)، (ق).

دہمہن:

(۱) ئدی ناینہئیں دل ب جہمالا تہ تہجللا (ب).

نہ راستہ کو (خانی) د (۵) پیتنج بدیتا دا، دو جار پدیقا (تہجللا) بکہ تہ قافیہ، چنکی د بدیتا سیتی
دا بوریہ قافیہ.

(۲) وی صد صفحہ بہ بہک درہ تہمصلا (ر).

(۳) کیرا کرہ نسخہ (ر).

(۴) لو مضافیکی ژ تو دکی عرش معلا (ر).

(۵) ب کثرت ... (ق).

(۶) ہرسود صفاتان دکتن کشف تجلا (ر).

بصفتان دکتن کشف و تجلا (ق).

ئەي دەريغا مامە تەنھا...

ئەي دەريغا مامە تەنھا ئەز ۋ (شەمسى) خاۋەرى (۱)
 خان و مان تىك برونە زولمەت پاشى وئ دېم (نەنۋەرى) (۲)
 پاشى لىئىتد وئ ئەناخىرم (موظلەق) ئالفا كەۋئەرى (۳)
 بى قەرارم شېھە زىبەق بى نەرى سىمەن پەرى (۴)*

گەر بزانم ئەز دىھشەرى دا نەبىنم دلبەرى (۵)
 جەننەتەن دى چ بى كەم، بى ۋەرىكم خاگستەرى (۶)

سەد موخابىن چو ۋ بال مەن ئەو حەببىبا چاڭ بەلەكى (۷)
 ناھ و ئەفغانى دىن دائىم دچوون چەرخا فەلەكى (۸)
 وئ ۋ فرىدائى دىن عاجز د برون نىنس و مەلەكى (۹)
 مام دقەيدا داغ و دەردان پاشى وان زولفى دەلەكى

گەر بزانم ئەز دىھشەرى دا نەبىنم دلبەرى
 جەننەتەن دى چ بى كەم، بى ۋەرىكم خاگستەرى

ھىجىرەتا يارى بەھارتم شوبھى فندا شوعلەدار (۱۰)
 كەفەھە حالتى نەقتىرائى ۋ نەقتىرائى برونە نار (۱۱)
 ئەز و جىۋودەك بى و جىۋودەم سۆھتەم تىكدا بوم غوبار (۱۲)
 مەن نەقەن دونىبا ب جاركە پاشى وان چاقتىد خومار (۱۳)

گەر بزانم ئەز دىھشەرى دا نەبىنم دلبەرى
 جەننەتەن دى چ بى كەم، بى ۋەرىكم خاگستەرى

- گهر دحينا نهز وهفات بم بيته سهر من عزرائيل (١٤)
 مروهيا خولدي دوي گاقئ بدهت من جبرائيل (١٥)
 خضري فدهخ بي ژ من را بت دوي ري دا دهليل (١٦)
 دي بيترم من نهفتان خولده و كهوهر سهلسه بيل (١٧)

گهر بزائم نهز دحه شرئ دا نه بينم دل بهري
 جهننه تي دي چ پي كه م، پي وهريكم خاگسترئ

- چدرخي كه چي ره نهاره و بلا كو نهز سهيران كرم (١٨)
 سهر ب گهر دان بووم نهز وه ليكن زيده سه رگه ردان كرم (١٩)
 بي دل و عهقل و هوهس جارهك گو بي ئيذعان كرم (٢٠)
 پاش كو وي بي مروه تي نهف ره كه نهز تالان كرم (٢١)

گهر بزائم نهز دحه شرئ دا نه بينم دل بهري
 جهننه تي دي چ پي كه م، پي وهريكم خاگسترئ

- زينهاره نهی دوستان وهقتي دكم نهز هي جره تي (٢٢)
 شان دوو ميصر اعان كي تابهت كن ل بهرگي كاغه تي (٢٣)
 دا ددهستي من دا سهند بيتان دحينا حهضره تي (٢٤)
 عهرض و حالا من نهف بيتان مهضمرون دحينا رويه تي (٢٥)

گهر بزائم نهز دحه شرئ دا نه بينم دل بهري
 جهننه تي دي چ پي كه م، پي وهريكم خاگسترئ

- خاني يا نهف هزره گوتي و خهطا و ناصهواب (٢٦)
 چند ژ ته صادر ب بن نهی بي نهدهب نهی بي حيجاب (٢٧)
 نهف قهضايا باري يه، پي رازي بيه نهی مال خراب (٢٨)

گدر بزائم نوز دجهشری دا نه بینم دلبره
جهننه تی دی چ پی کم، پی وهریکم خاکستره

نث هه لیهسته ژ فان چاپکری یا هاتی به وهرگرتن و تویژاندن:

- ا- د. شوکره رهسول: کوفارا/ ناسوی زانکوی-هژمار ۸ ساله ۱۹۷۸ ای بی (۸۳)، (ر).
هژی گوتنی به کول بهر هدر سن دانه بیتن هژمار (۲۷-۳۲-۳۶) تویژاندی به.
 - ب- دهستنیسا مدلا نهحمدهی جوزی: ژ لاین هیژا تحسین ابراهیم دوسکی فه گههستی به
من، بی (۱۳۵-۱۳۷)، (ی).
 - ج- بیقدار کوردستانی: کوفارا/ راسته ری-هژمار ۱۳ ساله ۱۹۹۳ ای بی (۱۶-۱۷)، (ب).
 - د- مدلا عبدالله مدلا رهشید: هوزانتین ماموستایتین گهوره نهحمدهی خانی/ سوریا - ساله (۴)
بی (۱-۳)، (س).
 - ه- محمد علی قهره داغی: کوفارا/ رهنگین-هژمار (۸۰) ساله ۱۹۹۵ ای بی (۱۱ و ۲۷)، (ق).
- دههمه ن:

- ۱- ما خامه (ق).
- ۲- دیم خاوری (ر).
- ظلمات پاشی وی سیمه ن پهری (ی. ب).
- ویران پاشی وی... (س).
- ۳- پاشی لیفتی وی... (ی. ب).
- پشتی لیفتی وی فه ناخوم نوقته... (س).
- (باش) لیفت وی... (ق).
- ۴- سیهن بری (ر).
- رم شیه... (ق).
- شهریت و کهوئر چکه م پی وی لهطیفا شهه پهری (ی. ب).
- * دچاپکری بیتن (ق. س) دا مالکین (۳ و ۴) هاتینه پاش و پیش کرن.
- ۵- ... دی... (ر. ق).
- ۶- جنتی از چیبکم... فاکتری (خاکستری) (ر).

- دئی چلیتکهم جدنہ تی... خاکستہ ری (ق).
- جدنہ تی دئی ہی چ کہم... خاکوستہ ری (ی.ب).
- ۷- ژبا من (ر، ی، ب). ددانہ یہ کا (ر) دا ب (بال) ہاتیہ.
- صدہ نوما بن چون ژ باطن... (ی.ب).
- ۸- آہ و فغانم شق و روزان دچن حتی فلک (ق).
- آہ و فغانم بشف و روزان دچن حتا فلک (ق).
- ہد تا (س).
- ۹- ہم ژ (ی.ب.س).
- ۱۰- دانہ یا (ق) پدیشا (ہجرہ تا) ژئی کہ تی یہ و بقی رہنگی یہ (یاری بوہاتم....).
- زیر..... (ی.ب).
- یاری پدہتیم شوہین فندا و شوعلہ دا (س).
- ۱۱- کتمہ حالی احتراقی ژ افتراقی بومہ نار (ر).
- احتراقی ژ احتراقی..... (س).
- ۱۲- او وجودی بی وجودم صوت تیکدا بوغبار (ر).
- ف..... صہت و..... (ق).
- خوبار (س).
- پتکفہ... (ی.ب).
- ۱۳- چاقی خومار (ی.ب).
- نہف ہر چوار مالکہ دچاپگری یا (ر) دا ہاتینہ تیکہل کرن:
- ہجرتا یاری بہارتم شبہ فندا کتمہ حالی احتراقی ژ افتراقی بومہ نار
- شعلہ دار او وجودی بی وجودم صوت تیکدا
- بوغبار من نہفی دنیا بچارک پاش وان چاقیت خمار.
- ۱۴- گر دچنا از وفایم... (ر).
- [کر دفینا!] از وفایم... (ق).
- ۱۵- بدہمن ہم دگہل وی... (ی.ب).

- بدت من هم دوی کاف..(س).
- ۱۶- خضر و الیاس هم بیبتن ههر ژبو من راده لیل (ی.ب).
- [فرخ ی!] ژ رایبتن... (ق).
- خدر و الیاس هم ژ بومن رابن دیسا..(س).
- ۱۷- دئ به بیژم..(ر).
- ۱۸- چرفی.... (ر).
- و او یلا... (ق).
- که بحت رهفتار و ئەو باد... (ی.ب).
- لهج رهفتاره وا وهیلا..(س).
- ۱۹- سهر سهرفراز بوم لی..(ق).
- سهر بگهردان بوم و لیکن..... (ی.ب،س).
- سهرفراز بوم.... (ر).
- ۲۰- دچاپکری یا (س) دا نه هاتی یه.
- بین هوش و بین اذعان کرم (ر).
- بین هوش و دانش و [اضعان!] کرم (ق).
- ۲۱- و فی از... (ق).
- پاشی ئق بین مروه تی سهر برکرم..(س).
- زیده..... کوئز... (ی.ب).
- ۲۲- بکم از هبرتی (ر).
- ... بکم... (ق).
- ۲۳- ل په لکتی کاغدی (ی).
- ل په لکتی کاغتی (س).
- ۲۴- بیت او خسرتی (ق).
- دا ددهست من دا سه نه د بن وهقتی چوئا جه شره تی (س).
- دا دئ دهستی من بیبتن ئەو دحینا جه ضره تی (ی.ب).

.... د بهیتا حسره تین (ر).

۲۵ = عرض حالا من اف مضمون دحینا حضرتی (ر).

وهسفا حالج من بییژن هوون دحینا فرقه تین (س).

وهصفی حالج من بییژن نهو دوهقتی وهصله تین (ی.ب).

* دچاپکری یا (س) دا نهف چارینه و یا بهری وی پاش و پیش کری نه.

۲۶ = کوی و.. (ق).

... تا کهی بییژی نهو سوئال و نهو جهواب (ی.ب).

... پر ههرزه = گوپی وهر خهتا و نا صهواب (س).

۲۷ = نهی مال خراب (ر).

..... بیج حهیا و بیج جهواب (س).

نهو ژوی صادر بویه... (ی.ب).

۲۸ = نهی بیج حجاب (ر).

۲۹ = حهصد بییژه ژ خودی را گهر بکه ته نهو که باب (ی.ب).

ئ - ۲

دلۆزراپە...

دلۆزراپە خـــــوۋە دل خـــــوۋەشكە (۱)
هـــــلۆد ابچـــــینە ســـــهیرانئ
جـــــارەك بـــــە ســـــه خـــــوۋە بئـــــو ۋەجكە (۲)
بچئـــــن ســـــهیرا گـــــول ســـــتـــــانئ

گـــــول ســـــتـــــان ۋەكئ ســـــۆرگـــــول تئ
چئـــــمەن مئـــــیشلا كـــــو ســـــونبـــــول تئ (۳)
هـــــزار بـــــول بـــــول بـــــول تئ (۴)
د فـــــە ســـــلا مـــــاھئ نئـــــانئ (۵)

د فـــــە ســـــلا جـــــادەئئ نئـــــان (۶)
مـــــەدئ بـــــو دلبـــــە رەك دئـــــان (۷)
ب دل مـــــە شـــــە مـــــەل، چرا ئئـــــان (۸)
مـــــە جـــــان دا، ۋەكئ پەروانئ (۹)

مـــــە جـــــان دا دلبـــــە رەك ســـــادە (۱۰)
شـــــو خ و لە طئف و بەگـــــزادە (۱۱)
ژ قـــــە بئـــــان كـــــرمـــــە ئازادە
نئـــــان خـــــوۋەندئئە دئوانئ (۱۲)

نئـــــانئ خـــــە لـــــو تەك دا مئ
ژ لـــــە عـــــلان شـــــە رە تەك دا مئ

گروه بدن نوک تـــــــه یک دا من (۱۱۳)

کرم به نده دفـــــــرم رمانی

ژرفـــــــرم رمانی کـــــــو هادربت*

نوناخـــــــوازی مـــــــو نوافق بست

دقـــــــی هدردهم مـــــــو وافق بست

وهگی شـــــــی خـــــــی د ســـــــه نمانی

وهگی شـــــــی خـــــــی دی هادربت

ل فـــــــرم رمانی کـــــــو ناظربت

ب نه مـــــــری دۆ ســـــــتی کـــــــافربت

د ســـــــزۆت صـــــــو حـــــــفنی قـــــــورئانی

د ســـــــزۆم صـــــــو حـــــــفنی مـــــــه کـــــــت ووبه

ب نه مـــــــری یار و مـــــــه حـــــــب ووبه

ده مـــــــال دل دم ب مـــــــه طـــــــووبه

د دم نه ز دین و ئی مـــــــان

نه گـــــــه رد لب هـــــــر مـــــــه جـــــــازی بست

ژره نگیـــــــت له بـــــــستی خـــــــی جـــــــازی بست

بلا ســـــــزۆفی یـــــــی رازی بست

ب مـــــــینه نه و د هور مـــــــان

بنی ســـــــزۆفی قـــــــی هوی دینه

وهگی خـــــــه فـــــــاشی مـــــــسکینه

ل نـــــــیک وی رۆژ تـــــــوره نگی نـــــــینه

خوه ناســـــــپ تـــــــرت ژ ئی مـــــــان**

دلچ وی کـــۆره ئه عـــمـــایه
ژ وه سلچ دوری دا مـــایه
ل بهر وی دهرگه دادایه
نه هشتیه بیه تیته دیوانی

ئه زم سه ره خووش ژ وی جامی
ئه زم سه و دادنیف عـــامی
ئه زم سه نه قـــاکـــه تم دامی
ب زولفنا سه ره ل خـــال دانسی

ب زولفنا هاته سه ره خـــالان
ب نه فشایه تیته ک وئالان
دلۆ جوانی مه عـــه بدالان
دبست دیسه دادتالانی

د تالانی کـــو سه ده سه ره چون (۱۴)
هزاران گـــه نهج و گـــه سه ره چون (۱۵)
دلچ سه ده پاره کـــه ره چون (۱۶)
تو (خـــانی) به سه که نه فـــانی

ئهف ههلبهسته ژان چاپکری یا هاتی یه وه رگرتن و تویراندن:

۱- دهستقیسا فهق محمد تخوی: وینه یا وی ژ لایح هیژا عبدالرحمن مزوری فه گه هشتی یه من.

ب- جمیل محمد شینلازی: روژناما / هاوکاری-هژمار ۹۴. روژا ۱۴-۱-۱۹۸۸ی (ج).

ج- عبدالکریم فندی: کوچارا / به بیان ۱۴۵ ته مموزا ۱۹۸۸ی بپ (۲۳)، (ک).

د- عبدالرحمن مزوری: روژناما / هاوکاری-هژمار ۱۰۱۴. روژا ۱۰-۱-۱۹۸۸ی (م).

ه- رهشید فندی: روژناما / هاوکاری-هژمار ۱۰۹۴. روژا ۲۴-۷-۱۹۸۹ی (ف).

و- مهلا عبدالله مهلا رهشید: هوزانین ماموستایین گه وه نه حمه دهی خانی / سوریا سالا (؟)

بپ (۱۳-۱۴)، (س).

دههمهن:

- (۱) خوشکه، (د، ج، ک)
- (۲) ... خوہ ب وهشکه، یان: خوہ پین وهشکه (ف).
- (۳) شمن مثلی کو سنبلتی (د).
- شمن مثلی ... (ج).
- ژمن مثلی ... (ک).
- چیمهن مثلی ... (م).
- (۴) هزار بلبل ب فہلغہمہ تی (ج).
- (۵) ت فصلا (د، ج).
- (۶) ت (د) فہصلا جادہنی نیسان (د، ج، ک).
- د فہسلا جارہنی نیسان (م).
- چاپکری یا (س) ژ قی مالکتی دہست پین دکہت.
- جہردہنی ... (س).
- (۷) مدی بو دلبرک دیسا (د).
- (۸) نیسا (د).
- چیرا نیسان (ج).
- جیرا ... (ک).
- د دژ مہ شہل چرا نیسان (س).
- (۹) مہ چاند (ک)
- شوہتی پہروانی (س).
- (۱۰) مہ دل دا (س).
- (۱۱) لہطیف و شوخ و بہ گزارہ (س).
- (۱۲) نیہان خہندیہ دیوانتی (م).
- ہہر و ہسا (م) دیبژیت: خہندیہ و خوہندیہ و خاندیہ، ہمی دراستن، ب نانکویا خواستیمہ.
- نیہان برمہ دیوانتی (س).

(۱۳) گوھ برین نەک تەبەک دا من (ش).

گوھ بدین نەک تەبەک دا من (ک).

د چاپکری یا (ف) دا ئەف چارینە نە هاتی یە.

ب وەسلێ سوجیە تەک دا من (س).

* ژ قیرە و پیتدا ژ بلی بەیتا دوماهیێ، تنێ د چاپکری یا (س) دا هاتی یە.

* * تیتدا هاتی یە: ئیمیانێ، کو شاشی یا چاپی یە.

(۱۴) د فەرمانێ کوسەر خوێش چوون (د. ش. ک. م).

(۱۵) هزاران گەنج گەوهەر چوون (د، ش، ک).

هزاران گەنج و گەوهەر چوون (م).

ههزار گەنجی جوو جەهوەر چوون (س).

(۱۶) دلی سەد یارە کەر کەر چوون (ک).

..... پارە کەر کەر چوونە (س).

ئى - ۳

ھەرۋەسەد جار....

ھەرۋەسەد جار ئۇلارنى
دېم كىمەينى ل مەيخانىنى
ئۇمە بىمەن تىت.. زلفانى
دنىلم ئەز ژەج رانىنى

دنىلم لەو گەلى ياران
ژچەھشەن خان خىن دچىت باران
ئۇمە ھمەقەق رەب و مەران
وەكى ئەوتىنە لىكەدانىنى

وەكى ئەوتىنە سەربالان
بىبىنىن نوقطە ئوخالان
بىنەفش و حەج ئالان
دسەردا مەھتابانىنى

دسەردا ئەو مەھتابانىنى

ژره یحسان سونبلان داسه
کرم صه ودا وهه م نه بتسه
ژمن دل برب تالان

ژمن دل برک و فح جباری
کومن دی قامه تایاری
وهکی سه لوی ل جویاری
شمه شه شیا هاته نه یوانی

شمه شه شیا صفت حوری
ژره نگی صورگ ولا جوری
روح اش ی رین تکهم گوری
ژبو خالی نونی شانی..*

نهف هه لبه سته ژ فح چاپکری یه هاتی یه وهرگرتن:

- شعبان مزیری: کوفارا (رهوشه نبیری نوی) هژمار / ۱۳۶ ساله ۱۹۹۵ بی بی (۷۶-۷۷).
* نهف هه لبه سته ژ هیزا د. مسعود کتانی شه گه هشتی یه و تیدا خویا کری یه کوبدوماهی
نه هاتی یه.

دہس تنقہ یس و

چاپکری یین بہ لافکری

سیران دیکل ری
 سینه جنتانوی
 هزاران قصری
 بعد علمانوفهم
 احمد خانی فراید
 لورایه فودیل خوشه
 بیلود العین
 مبارک بر شوقه بکام
 سیر کلستان
 کلستان و سی
 سمن میلی کو
 هزار بلبله بقله
 کربینه دفرانک
 دفرانان کوسه
 هزاران سینه
 دلی صدیان کس
 نوغالی بک افغانی
 شهر جبر صیر
 دلدیاران هم رفت
 نوزاد دنیا طمع دار
 ذهابیله ذهبی نادانی
 سید نیا خانه بیداری
 آگر لک سلیمان
 نود در زیری تکیه آری

دهستقیسا فدق محمد تخری

جَنِّ كَيْمِ رِفَادٍ وَأَوْبِلَا كُوَاذِ حَيْرَانَ كِرِمِ سَرِيكَرْدَن بَوْمِ دَلِيكِنِ ذَيْدِ سَرَكِرْدَانِ كِرِمِ
بِي دِلِ دُوعَقْلُ وَهُوسَ جَلَوَكِ كُوِي اِذْعَانَ كِرِمِ ذَيْدِ فِي بِي مَرَعِي فِي لَقِي رَتَكِ كُوَاذِ تَالَانَ كِرِمِ

گَرِ بَرَانِمِ اَزِ دِ حَشْرِيَا نَبِيَسِمِ دِلْبَرِي

جَنِّ دِي بِي چِكَمِ بِي وَرِيكِمِ خَاكْسَرِي

ذِي نَهَارِ لَيْ دُوسْتَانَ وَتَقِي دِيكِمِ اَزِ هَجْرَتِ فَا نِ دُومِصْرَعَانَ كِتَابَتِ كِرِ لَبْلِكِ كَاغِدِي
دَا دِ دَسْتِي مِّنْ بِي مِي نِ اَوْ دِ جِنَا حَفَرَتِ وَصِفِ حَالِي مِّنْ سِي رَتِ اَوْ دِ دُوتِي وَصَلَتِي

گَرِ بَرَانِمِ اَزِ دِ حَشْرِيَا نَبِيَسِمِ دِلْبَرِي

جَنِّ دِي بِي چِكَمِ بِي وَرِيكِمِ خَاكْسَرِي

خَانِيَا تَا كَمِ سِي پَرِي اَوْ سَوْلَا اَوْ جَوَابِ اَوْ رُويِ صَادِرِ بُوِيه اِي بِي اَدَبِ اِي بِي حِجَابِ
اَوْ قَضَا بَا بَارِيه بِي رَا ضِي بِيه اِي مَالِ خَرَابِ حَمْدِ سِي رَه رُحْبِ بَرَا گَرِي بَكَمَه اَوْ كَبَابِ

گَرِ بَرَانِمِ اَزِ دِ حَشْرِيَا نَبِيَسِمِ دِلْبَرِي

جَنِّ دِي بِي چِكَمِ بِي وَرِيكِمِ خَاكْسَرِي

ط نامه عشق شیخ احمد خان حسینی سره —

فَاثَ عُمَرَى فِي هَرَاكِ يَا حَبِيبِي كُلَّ حَالٍ اَهُ وَ نَالِمُ هَمِّمْ شَدُّ دَرِخَاتِ مَا هُ وَسَائِلُ
 كَرِيمٌ قَائِمٌ دِيلَرَسِينَ جَوْقِدَن اُولُ شَدِّ حَلَالُ دِينِ وَا بَرَبُومُ رِعْشَقَانِ نَمَاعَقْلُ وَا كَالُ
 اَنْتَ فِكْرِي فِي نَوَادِي اَنْتَ رُوْحِي فِي الْجَدِّ لَشْكْرِ مَهَائِي تُو مَلِكِ دِلْمُ وَا بَرَنَهْ كُودُ
 دَاوَهْ كَلْبِمُ عِشْقِ الْفَنِّ اَسْتَمُ سُنْدَةَ مَدِّ وَا نَ تَا تَارَانِ بَرَنَهْ بِنَاعَقْلُ وَا دِينِ وَا مَلِكِ وَا مَلُ
 طَاكُ هَمِّي زَادَ هَمِّي شَاعَ سِرِّي فِي الْمَلَا تَشَنَهْ جَامِ وَا صِلَامِ جَوْنِ شَهِيدِ كَرِيلا
 يُوْقَهْ سَنَ دِيَوَانَهْ اُولَدِكُ بِنَجَهْ حَالِمِ اِي دِلَا يَا نُورَهْ عِشْوَهْ يَكُ دَا مَنِ حَبِيْبَا جَانِ غَزَالِ
 بَتَ حَا جِرَا جَبِيْبِي لَنْتُ مَعِي عَالِمَا هَرَمُ اَز دَرْدِ فِرَا قَتْ غَا فِلْمِ اَز حَالِ مَنِ
 جَانِ وَا دِلْدَنَ عَزَمِ قَلْبِمُ حَالِمِي جَانَانَهْ مَنِ رُ عَضِ حَالِي نِ تُو غَا فِلْ طَهْ نَهْ بَرِي عَضِ حَالِ
 هَلْ لَنَا مَنِ نَهْمِهْ وَا مَلِ الْجَبِيْبِ مَنِ نَعِيْبِ اَوْ قَادِمُ بَرْدَرْتِ بِيْمَارَهْ سَرُ كَرْدَانِ غَرِيْبِ
 دَرْدِمِ جَوْقِ لِيكُ سُنْدَنِ اُوْتَهْ بُوْنِ حَمِ بَرُ كَيْبِ اِي جَبِيْبِ مَنِ دَوَا وَا دَرْدِ خَانِي هَرُ وَا مَلِ

دهستقیسا جوزی

Handwritten text in a cursive script, likely Persian or Urdu, written on a narrow, vertical strip of paper. The text is densely packed and appears to be a fragment of a larger document. The ink is dark, and the paper shows signs of age and wear. The text is written in a highly stylized, cursive script, possibly Nasta'liq or a similar style. The content is difficult to decipher due to the cursive nature and the fragmentary state of the piece. Some legible words or phrases include: 'بسم الله الرحمن الرحيم', 'الحمد لله رب العالمين', 'والصلاة والسلام على سيدنا محمد وآله', 'والله اعلم بالصواب', 'والله اعلم', 'والله اعلم', 'والله اعلم', 'والله اعلم'. There are also some decorative elements and small symbols interspersed within the text.

دهستقیسا به لافکریا کو قرارا مه تین

ژآثار کفن

زاهد خلوت نشین یابند کبر دار خویه
قاجری رحلت گزین دندار دیدار خویه
عاشق دلبر حین دل ناری دیناری خویه
دایزای هر کسک بی شبه غم خوار خویه
بہی عمل تو ز کس مکہ ہین عطا و ہین
بی غرض ناکشتن قط کس ز بوکس ز حین
کسک سہن سنگ گوت باری نہ ادوی اجیری
کرجہ عیسوی بت ازوی فیکہا کرجہ باری خویه

ہشیا زبی دانہ کی عمر خوبی خاص تنف
کونہ دایہ فائدہ مان، کنج، و اولاد و خلف
ماجرای خضر دیوار بیسی بوسان
فوزمانی مر کسک معمار دیوار خویه
خاتیا ضاع مکہ وقت خوی نادان عبس
بی طلبانی ز عشق ہر مند ای بالہوس
صانع مطلق کونہ احتیاجک وی بکس
لطف و احسان زوی در حق طالب کاری خویه
حضرت شیخ احمد خان

بہ لافکریا کوفارا ژین

(۱) احمد خانی فرماید

ناجری رحلت گزین در بند دیناری خویه
فی زمانی هر کسک بی شبه غمناوری خویه
بی غرض ناکیشق فقط کس زکس زحمتی
گر چه عیسی بت کو وی فکرا کره باری خویه
لو کو نالت ثابده مالو گنج و اولاد خلف
فی زمانی هر کسک معار دیواری خویه
گر نه یقن الثقات و موجهو دبرو معاش
ساعتا سربازی هبفی ز سرداری خویه
بی طلب نایی ز وصل بهره هند ای بوالفوس
لطف و احسانا ری در حق طلبکاری خویه

زاهدی خلوت نشین پابست کرداری خویه
عاشقی دلبر حین دلداری دلداری خویه
بی عمل توژ کس مکه هبفی عصاب همتی
کس نهن هلگرت باری ته بی اجرتی
هرشیار بیی دانکی عمری خوه بیجاهل تلف
ماجربا خضر دیواری بییمی بو سلف
جا نظر که عربی پیلا کو واقع بت سواش
جندی بی رمبار فارسی نادتن جانی بلاش
خایا ضائع مکه وقتی خوه ای نادان عیس
صاهی مطلق کورین احتیاطک ری بکس

(کوردی ۳۶ . ل . ۱۴ . تا . ب)

(۲) احمد خانی فرماید

وی صد صفحه به یک دره ته مصلا
لو مصفیکی ز تو دکی عرش معلأ
هر سرد صفاتان دکق کشف بجلا
کافر ز صم بونه بنقی ته نسلأ
از غیر بری شده بتو آورد تولأ

ای آینه دل به جلالا ته مجلا
انسان نه زبو عالم کبرا کره نسخه
وحدت بجهت کثرت اعیان مظاهر
لو مختلف القول و عمل بونه خلاق
سرا خوه نهایی ته کوردا احمد خانی

(کوردی ۳۶ . ل . ۹ . ب)

(۳) احمد خانی فرماید

غچه خندان نه بن بلبل شیدا چه بکت
کس بینا کو بت دلبر زیا چه بکت
نیخ اهنه بی دست توانا چه بکت
حکمت و تربیتا عالم دانا چه بکت
متن خوانک نین صاحب معنی چه بکت

میر مجلس نکت مطرب گویا چه بکت
بنکا حسن بنان لازمه صاحب نظرك
کره ناچینه تیا عدوان مرد شجعی
طالب علمو کمال نین قابل فیض
طبع خانی صدفا گوهر عرفانه وی

(کوردی ۳۶ . ل . ۲۰ . ب)

به لاکریا کوفارا ناسوی زانکوی

نهی دل نه گرب نه ندی جان، جنسی گران بهایی زلف
 دی بکری بزان مه جال، چهوهری جان فیدایی زلف
 مهر سهری مور ل سازه کی، جیلوه دکت ب نازه کی
 عاشقی عیشقبازه کی، بهند دکت به لایی زلف
 روم و خه دنگ و هندیان، خال و نیشانی خه مریمان
 خنجر و شیر و ترکییان، چه تگه ل بهر لیوایی زلف
 تاج و تومار و بون په پزان، لهعل و گوهار و گوهران
 سهرخوش و دین و نه بتهران، ره قصه ل بهر هومایی زلف
 لاور و رهوال رسپییان، میر و وه زیر و جندییان
 سهرخوش و مهست و بهنگیان، درده ژ ماچه رایئ زلف
 شیخ و مورید و سالیکان، شاه و فه قیر و مالیکان
 چوست و چه لنگ و چاپوکان، دل که ته بهندی پایئ زلف
 نه فعا و مار و نه ژدره، مسک و زیاد و عه نیه ره
 نه فخیی روح په روره، رایبھیی هه وایی زلف
 بی مهی و بی دهوایه کی، بی دهف و چه نک و نایه کی
 دین دکتن مه لانیک، چه زیبھی دلرو بایی زلف
 میر و مه لا و ماهیران، چه ندی به لیغ (و) شاعیران
 خانی دهنده حاضران داده ژ دهست دهوایی زلف

بهلا فکریا کوزارا ماموستای کورد

ناقہ روک

بدر پەر	ناٹ
۵	پدیقہک
۷	محمدی خانى .. ژبان و برهه م
۱۱	په توكيڼ خانى
۱۷	څ هه لېه سته ل كېڅه هاتينه پاراستن
۲۱	نور تركرنا ناٹ و ژنده ران
۲۳	ژ هه لېه ستين نه محمدی خانى
۲۵	۱- ژ له علي د يارئ
۲۷	۲- نهى واحدئ نيهان
۳۰	۳- نه قاشئ نه زهل
۳۴	۴- ميړئ مه جلس
۳۶	۵- سه روا مه
۳۸	۶- نه ز چورمه دهړئ مهى كه ده ئئ
۴۰	۷- ديسان دلئ شهيدا
۴۳	۸- نهى دل گه ر ته دڅيټن
۴۷	۹- سه يديئ چه ننگالا سهړئ زولفا
۴۸	۱۰- هه ر دنالم شهب و روژان
۴۹	۱۱- بهدى بهر نه سيم
۵۱	۱۲- نه ز چورمه باغئ سوز گولان
۵۵	نهى دل نه گه ر ب نه قدئ جان
۶۰	فات عمرى فى هواك
۶۳	مهدى نه قشهك
۶۷	زاهدئ خه لوهت نشين
۷۰	نهى نايينه ئئ دل
۷۲	نهى ده ريغا مامه تنها
۷۸	دلئ رابه
۸۳	هه ر ژ صه د جار
۸۵	شقيس و چاپكرى بين به لافكرى

سیاس بو.

- * هیژا تحسین ابراهیم دوسکی کو چند ژیدهر ف مهرا
گه هاندینه و چند جارا ب پهرتوکیدا چوویه و شاشی
یین مه راستکرینه فه .
- * هیژا پهرویز جهانی ل ئیرانج ، ههر ژبو پهیدا کرنا ژیدهرا .
- * پشکا کومپیوتهری - نقیسنیگه ها رهوشه نبیری و
راگسه هاندنا (پ.د.ک) لق ۱ ژ بو بدوماهی ئینانا
راستقه کرن و چاپکرنا کومپیوتهری .